

Zakon o računovodstvu i reviziji

Zakon je objavljen u "Sl. glasniku RS", br. [46/2006](#), [111/2009](#) i 99/2011-dr.zakon.

NAPOMENA: Prečišćeni tekst zaključno sa izmenama propisanim Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o Agenciji za privredne registre („Sl. glasnik RS“, br. 99/11), koje su u primeni od 4. januara 2012. god.

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet uređivanja i primena zakona

Ovim zakonom uređuje se način vođenja poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje, obelodanjivanje i obrada godišnjih finansijskih izveštaja, uslovi i način vršenja revizije finansijskih izveštaja i interna revizija.

Odredbe ovog zakona odnose se na privredna društva, zadruge, banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, dobrovoljne penzijske fondove, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima investicione fondove i društva za upravljanje investicionim fondovima, berze i brokersko - dilerska društva i druga pravna lica (u daljem tekstu: pravna lica).

Odredbe ovog zakona odnose se i na fizička lica koja samostalno obavljaju privrednu delatnost radi sticanja dobitka, a koja poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva (u daljem tekstu: preduzetnici), ako posebnim propisima nije drukčije uređeno.

Odredbe ovog zakona odnose se i na pravna lica i druge oblike organizovanja koje je pravno lice osnovalo u inostranstvu, ako za njih propisima tih država nije utvrđena obaveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja.

Odredbe ovog zakona odnose se i na ogranke i druge organizacione delove stranih pravnih lica sa sedištem u inostranstvu, koji obavljaju privrednu delatnost u Republici Srbiji, ako posebnim propisima nije drukčije uređeno.

Banke i druge finansijske organizacije, kao i društva za osiguranje, koji su osnivači pravnih lica sa sedištem u inostranstvu, dužni su da na zahtev Narodne banke Srbije obezbede podatke na osnovu kojih se može sagledati poslovanje tih pravnih lica.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na budžete i korisnike budžetskih sredstava, crkve i verske zajednice, kao i na organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, ako posebnim propisima nije drukčije uređeno.

2. Zakonska, profesionalna i interna regulativa

Pravna lica i preduzetnici dužni su da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje, obelodanjivanje i reviziju finansijskih izveštaja, kao i internu reviziju vrše u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom.

Pod zakonskom regulativom podrazumevaju se zakoni i podzakonski propisi koji se donose za izvršavanje zakona.

Pod profesionalnom regulativom podrazumevaju se Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja; Međunarodni računovodstveni standardi - MRS (International Accounting Standards - IAS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI (International Financial Reporting Standards - IFRS), tumačenja koja su sastavni deo standarda, Međunarodni standardi revizije - MSR (International Standards on Auditing - ISA) i Kodeks etike za profesionalne računovođe (Code of Ethics for Professional Accountants).

Pod internom regulativom podrazumevaju se opšti akti koje donosi pravno lice, odnosno preduzetnik, a koji sadrže posebna uputstva i smernice za vođenje poslovnih knjiga, računovodstvenu politiku za priznavanje, procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, uputstva i smernice za usvajanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja, kao i druga pitanja vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja za koja je ovim zakonom propisano da se uređuju opštim aktom pravnog lica, odnosno preduzetnika, u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom.

Malo pravno lice i preduzetnik može, a veliko pravno lice, srednje pravno lice, pravno lice koje u skladu sa zakonom sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje, pravno lice koje javnom ponudom izdaje hartije od vrednosti ili čijim se hartijama trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, obavezno primenjuju MRS, odnosno MSFI.

Ministar nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar finansija), propisuje način priznavanja, merenja i procenjivanja imovine i obaveza, prihoda i rashoda malih pravnih lica i preduzetnika, koji ne primenjuju MRS, odnosno MSFI, u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom.

3. Prevod i objavljivanje profesionalne regulative

Prevod, objavljivanje i usklađivanje MRS, MSFI i MSR u skladu sa preporukama Međunarodne federacije računovođa (IFAC), Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i Komiteta za međunarodnu praksu revizije (IAPC), vrše pravna lica, odnosno organi koji od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobiju pravo za prevod i objavljivanje.

Rešenje o utvrđivanju prevoda osnovnih tekstova MRS, odnosno MSFI iz stava 1. ovog člana, kao i tumačenja donosi ministar finansija i to rešenje objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Rešenje o utvrđivanju prevoda MSR iz stava 1. ovog člana donosi ministar finansija i to rešenje objavljuje u 'Službenom glasniku Republike Srbije'.

Osnovne tekstove MRS, odnosno MSFI iz stava 2. ovog člana čine MRS, odnosno MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

4. Ovlašćeni revizor i ovlašćeni interni revizor

Član 4.

U cilju zaštite javnog interesa u vezi sa finansijskim izveštavanjem, ovim zakonom se utvrđuje profesionalno zvanje ovlašćeni revizor i ovlašćeni interni revizor.

Ovlašćeni revizor je nezavisno profesionalno lice koje obavlja reviziju i odgovara za pravilnost obavljanja revizije, sastavljanje izveštaja o reviziji i izražavanje revizorskog mišljenja u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i ovim zakonom.

Profesionalno zvanje ovlašćeni revizor može da stekne lice koje ima visoku školsku spremu, radno iskustvo na poslovima eksterne revizije finansijskih izveštaja ili interne revizije u trajanju od tri godine, odnosno tri godine radnog iskustva kao rukovodilac na poslovima računovodstva, položen ispit za sticanje ovog profesionalnog zvanja i koje nije osuđivano za krivična dela koja ga čine nedostojnim za obavljanje ovih poslova.

Ovlašćeni interni revizor je lice koje ima odgovarajuće profesionalno zvanje stečeno u skladu sa ovim zakonom.

Profesionalno zvanje ovlašćeni interni revizor može da stekne lice koje ima visoku školsku spremu, radno iskustvo na poslovima eksterne revizije finansijskih izveštaja ili interne revizije, u trajanju od tri godine, odnosno radno iskustvo u trajanju od pet godina na poslovima računovodstva, položen ispit za sticanje ovog profesionalnog zvanja i koje nije osuđivano za krivična dela koja ga čine nedostojnim za obavljanje ovih poslova.

Pod radnim iskustvom za polaganje ispita za sticanje profesionalnih zvanja iz st. 3. i 5. ovog člana, kao i za sticanje licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja, smatra se iskustvo stečeno u radnom odnosu na neodređeno ili na određeno vreme.

O stečenom profesionalnom zvanju iz st. 3. i 5. ovog člana izdaje se sertifikat od strane Komore ovlašćenih revizora (u daljem tekstu: Komora), u skladu sa ovim zakonom.

5. Sprovođenje ispita za sticanje profesionalnih zvanja

Član 5.

Polaganje ispita za sticanje profesionalnog zvanja iz člana 4. stav 1. ovog zakona vrši se po programu koji utvrđuje Komora.

Na program iz stava 1. ovog člana saglasnost daje ministar finansija.

Rešenje o davanju saglasnosti iz stava 2. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 6.

Organizovanje polaganja ispita za sticanje profesionalnih zvanja iz člana 4. stav 1. ovog zakona vrši Komora. Za sprovođenje ispita Komora obrazuje posebnu komisiju.

Komora, strukovno udruženje ili drugo pravno lice može da organizuje obuku za polaganje ispita za sticanje profesionalnih zvanja iz stava 1. ovog člana, kao i stručno usavršavanje lica koja imaju sertifikat o tim zvanjima, u skladu sa međunarodnim smernicama i zahtevima za edukaciju profesionalnih računovođa.

6. Razvrstavanje pravnih lica

Pravna lica, u smislu ovog zakona, razvrstavaju se na mala, srednja i velika, u zavisnosti od prosečnog broja zaposlenih, godišnjeg prihoda i vrednosti imovine utvrđene na dan sastavljanja finansijskih izveštaja u poslovnoj godini.

U srednja pravna lica razvrstavaju se ona pravna lica koja na dan sastavljanja finansijskih izveštaja ispunjavaju najmanje dva od sledećih kriterijuma:

- 1) da je prosečan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi godišnji izveštaj od 50 do 250;
- 2) da je godišnji prihod od 2.500.000 EUR do 10.000.000 EUR u dinarskoj protivvrednosti;
- 3) da je prosečna vrednost poslovne imovine (na početku i na kraju poslovne godine) od 1.000.000 EUR do 5.000.000 EUR u dinarskoj protivvrednosti.

Pravna lica koja imaju niže od najnižih iznosa u pokazateljima kod najmanje dva od navedenih kriterijuma iz stava 2. ovog člana, razvrstavaju se u mala pravna lica, a pravna lica koja imaju veće iznose od najvećih u pokazateljima kod najmanje dva od navedenih kriterijuma iz stava 2. ovog člana, razvrstavaju se u velika pravna lica.

Ako pravno lice ima različite pokazatelje po kriterijumima navedenim u stavu 2. ovog člana, tako da ne ispunjava najmanje dva od navedenih kriterijuma za razvrstavanje iz stava 3. ovog člana, to pravno lice razvrstava se kao srednje pravno lice.

Razvrstavanje u skladu sa navedenim kriterijumima vrši pravno lice samostalno na dan sastavljanja finansijskih izveštaja i dobijene podatke koristi za narednu poslovnu godinu.

Novootvorena pravna lica razvrstavaju se, u smislu stava 2. ovog člana, na osnovu podataka iz finansijskih izveštaja tekuće poslovne godine i broja meseci poslovanja, a utvrđeni podaci koriste se za tekuću i narednu poslovnu godinu.

Prosečan broj zaposlenih izračunava se tako što se ukupan zbir zaposlenih krajem svakog meseca, uključujući i zaposlene u inostranstvu, podeli sa brojem meseci.

Obaveštenje o razvrstavanju, u smislu ovog zakona, pravno lice dužno je da, uz finansijski izveštaj za prethodnu poslovnu godinu, dostavi Agenciji za privredne registre (u daljem tekstu: Agencija) koja verifikuje dostavljeno obaveštenje o razvrstavanju.

Ako pravno lice odbije da obaveštenje o razvrstavanju uskladi sa zahtevom Agencije, u narednoj poslovnoj godini koriste se podaci o veličini pravnog lica utvrđeni od strane Narodne banke Srbije.

Nezavisno od kriterijuma iz stava 2. ovog člana, banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje, davaoci finansijskog lizinga, dobrovoljni penzijski fondovi, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, investicioni fondovi i društva za upravljanje investicionim fondovima, berze i brokersko-dilerska društva, smatraju se velikim pravnim licima, a preduzetnici malim pravnim licima.

II. ORGANIZACIJA RAČUNOVODSTVA I RAČUNOVODSTVENE ISPRAVE

1. Organizacija računovodstva

Član 8.

Pravna lica i preuzetnici opštim aktom, u skladu sa ovim zakonom, uređuju organizaciju računovodstva na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje, kao i sprečavanje i otkrivanje pogrešno evidentiranih poslovnih promena, uređuju interne računovodstvene kontrolne postupke, utvrđuju računovodstvene politike, određuju lica koja su odgovorna za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promene i sastavljanje i kontrolu računovodstvenih isprava o poslovnoj promeni, uređuju kretanje računovodstvenih isprava i utvrđuju rokove za njihovo dostavljanje na dalju obradu.

Pravno lice i preuzetnik koji vrši obradu podataka na računaru dužan je da koristi standardni računovodstveni softver koji omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola i onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih promena.

Unos podataka u poslovne knjige organizuje se tako da omogući:

- 1) kontrolu ulaznih podataka;
- 2) kontrolu ispravnosti unetih podataka;
- 3) uvid u promet i stanje računa glavne knjige;
- 4) uvid u hronologiju obavljenog unosa poslovnih promena;
- 5) čuvanje i korišćenje podataka.

2. Računovodstvene isprave

Knjiženje poslovnih promena na imovini, obavezama i kapitalu, prihodima i rashodima vrši se na osnovu računovodstvenih isprava, koje mogu biti u pisanom ili elektronskom obliku.

Računovodstvena isprava predstavlja pisani dokaz o nastaloj poslovnoj promeni i obuhvata sve podatke potrebne za knjiženje u poslovnim knjigama tako da se iz računovodstvene isprave može saznati osnov i vrsta poslovne promene i koja je potpisana od strane lica koja su ovlašćena za sastavljanje i kontrolu računovodstvenih isprava.

Fotokopija računovodstvene isprave je osnov za knjiženje poslovne promene, pod uslovom da je na njoj navedeno mesto čuvanja originalne isprave, sa potpisom odgovornog lica.

Računovodstvenom ispravom smatra se i isprava dostavljena elektronskim putem, uključujući i elektronsku razmenu podataka između računara, u skladu sa zakonom.

Elektronski dokument - računovodstvena isprava dostavljena elektronskim putem mora da bude potpisana elektronskim potpisom i potvrđena elektronskom porukom između pošiljaoca i primaoca, u skladu sa zakonom.

Pošiljalac je odgovoran da podaci na ulazu u telekomunikacioni sistem budu zasnovani na računovodstvenim ispravama, kao i za čuvanje originalne isprave.

Za tačnost prenesenih poruka odgovoran je davalac usluga prenosa podataka, odnosno posrednik u obavljanju odgovarajuće transakcije tokom elektronske razmene podataka između računara.

3. Odgovornost za sastavljanje računovodstvenih isprava

Član 10.

Lica odgovorna za sastavljanje i kontrolu računovodstvenih isprava svojim potpisom, u pisanom ili elektronskom obliku, potvrđuju da je računovodstvena isprava potpuna, istinita, računski tačna i da prikazuje poslovnu promenu.

Kontrolu računovodstvenih isprava ne mogu da vrše lica koja su zadužena materijalnim stvarima (vrednostima) na koje se isprave odnose.

Računovodstvene isprave sastavljene u elektronskom obliku na računaru moraju da imaju elektronski potpis osobe koja je ispravu sastavila ili drugi autorizovani elektronski potpis.

4. Rokovi dostavljanja računovodstvenih isprava i rokovi knjiženja

Član 11.

Lica koja sastavljaju i vrše prijem računovodstvenih isprava, dužna su da potpisuju ispravu i drugu dokumentaciju u vezi sa nastalom promenom dostave računovodstvu odmah po izradi, odnosno prijemu, a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je poslovna promena nastala, odnosno u roku od tri dana od datuma prijema.

Lica koja vode poslovne knjige, posle sprovedene kontrole primljenih računovodstvenih isprava, dužna su da računovodstvene isprave proknjiže u poslovnim knjigama narednog dana, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema.

III. POSLOVNE KNJIGE

1. Pojam i vrste poslovnih knjiga

Član 12.

Poslovne knjige predstavljaju jednoobrazne evidencije o stanju i promenama na imovini, obavezama i kapitalu i prihodima i rashodima pravnih lica i preuzetnika.

Poslovne knjige jesu dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik i glavna knjiga vode se po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Član 13.

Dnevnik je poslovna knjiga u koju se poslovne promene unose prema redosledu njihovog nastanka, odnosno prema redosledu prijema računovodstvene isprave.

Glavna knjiga je potpuni skup računa, sa svojstvom ravnoteže, za sistematsko obuhvatanje stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima i koja je podloga za sastavljanje finansijskih izveštaja.

Pomoćne knjige su analitičke evidencije koje se vode za nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu, investicione nekretnine, dugoročne finansijske plasmane, zalihe, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, obaveze, kapital i dr.

U dnevnik blagajne se unose poslovne promene koje nastaju po osnovu gotovine i drugih vrednosti koje se vode u blagajni pravnog lica i preduzetnika. Dnevnik blagajne zaključuje se na kraju svakog dana i dostavlja se računovodstvu istog, a najkasnije narednog dana.

Poslovne knjige mogu da se vode u slobodnim listovima, povezane ili prenete na neki od elektronskih ili magnetnih medija, tako da po potrebi mogu da se odštampaju ili prikažu na ekranu.

Član 14.

Poslovne knjige vode se za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj, osim u slučaju iz člana 24. stav 2. ovoga zakona, kada se poslovne knjige vode za poslovnu godinu koja je različita od kalendarske.

Otvaranje poslovnih knjiga vrši se na početku poslovne godine na osnovu zaključnog bilansa stanja prethodne godine.

Novoosnovana pravna lica i preduzetnici otvaraju poslovne knjige na osnovu bilansa osnivanja koji se sastavlja na osnovu popisa imovine i obaveza, sa stanjem na dan upisa u registar kod organa, odnosno organizacije nadležne za vođenje registra privrednih subjekata.

2. Kontni okvir

Pravna lica i preduzetnici poslovne promene knjiže na računima propisanim kontnim okvirom.

Kontni okvir i sadržinu računa u kontnom okviru, na način koji obezbeđuje punu primenu MRS/MSFI, propisuje:

- 1) ministar finansija - za privredna društva, zadruge, preduzetnike, kao i za druga pravna lica;
- 2) guverner Narodne banke Srbije - za Narodnu banku Srbije, banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, dobrovoljne penzijske fondove i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima;
- 3) Komisija za hartije od vrednosti - za investicione fondove i društva za upravljanje investicionim fondovima, kao i za berze i brokersko-dilerska društva.

3. Poveravanje vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja

Član 16.

Pravno lice, odnosno preduzetnik opštim aktom uređuje školsku spremu, radno iskustvo i ostale uslove za lice koje vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izveštaje.

Pravno lice i preduzetnik opštim aktom određuje lice zaposleno kod pravnog lica i preduzetnika kome poverava vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja.

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja pravno lice, odnosno preduzetnik može poveriti ugovorom, u skladu sa ovim zakonom, privrednom društvu ili preduzetniku registrovanom za pružanje računovodstvenih usluga koji ima zaposlena lica kojima poverava vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja i koji ispunjavaju uslove iz opštег akta.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, dobrovoljne penzijske fondove, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, investicione fondove, društva za upravljanje investicionim fondovima i berze i brokersko-dilerska društva.

IV. POPIS IMOVINE I OBAVEZA

1. Usklađivanje poslovnih knjiga i obaveza vršenja popisa

Usklađivanje prometa i stanja glavne knjige sa dnevnikom i pomoćnih knjiga sa glavnom knjigom vrši se pre popisa imovine i obaveza i pre sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja.

Pravno lice, odnosno preduzetnik vrši popis imovine i obaveza i usklađuje stanje po knjigama sa stanjem po popisu na kraju poslovne godine.

Pravno lice, odnosno preduzetnik može predvideti opštim aktom i duže periode za vršenje popisa knjiga, filmova, fotosa, arhivske građe i slično, s tim što ti periodi ne mogu biti duži od pet godina.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, pravno lice, odnosno preduzetnik može opštim aktom predvideti da se popis određene imovine vrši i u toku godine.

Pored popisa imovine i obaveza iz člana 18. ovog zakona, pravno lice, odnosno preduzetnik vrši popis i usklađivanje stanja i prilikom primopredaje dužnosti računopolagača, promene prodajnih cena proizvoda i robe u prodavnici, statusne promene, , otvaranja, odnosno zaključenja postupka redovne likvidacije i stečaja pravnog lica i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Način i rokove vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem propisuje ministar finansija.

2. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Pravna lica i preduzetnici dužni su da pre sastavljanja finansijskih izveštaja, usaglase međusobna potraživanja i obaveze što se dokazuje odgovarajućom ispravom.

Poverilac je dužan da pre sastavljanja finansijskih izveštaja dostavi dužniku spisak neplaćenih računa.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da odgovore na zahtev ovlašćenog revizora za nezavisnu potvrdu stanja potraživanja i obaveza.

Pravno lice, odnosno preduzetnik dužan je da u Napomenama uz finansijske izveštaje obelodani neusaglašena potraživanja i obaveze.

V. PRIZNAVANJE I PROCENJIVANJE ELEMENATA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Član 21.

Za priznavanje, procenjivanje elemenata finansijskih izveštaja, kao i za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, pravno lice, odnosno preduzetnik, primenjuje regulativu iz člana 2. ovog zakona.

VI. ZAKLJUČIVANJE POSLOVNIH KNJIGA I ČUVANJE RAČUNOVODSTVENIH ISPRAVA, POSLOVNIH KNJIGA I FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

1. Zaključivanje poslovnih knjiga

Član 22.

Poslovne knjige se zaključuju posle knjiženja svih poslovnih promena i obračuna na kraju poslovne godine, kao i u slučajevima statusnih promena, prestanka poslovanja, i u drugim slučajevima u kojima je neophodno zaključiti poslovne knjige.

Pomoćne knjige koje se koriste više od jedne godine zaključuju se po prestanku njihovog korišćenja.

Poslovne knjige se zaključuju najkasnije do roka za dostavljanje finansijskih izveštaja.

2. Čuvanje računovodstvenih isprava, poslovnih knjiga i finansijskih izveštaja

Član 23.

Pravna lica i preduzetnici dužni su da uredno čuvaju računovodstvene isprave, poslovne knjige i finansijske izveštaje i da opštim aktom odrede odgovorna lica i poslovne prostorije za njihovo čuvanje, kao i način čuvanja.

Finansijski izveštaji i izveštaji o izvršenoj reviziji čuvaju se 20 godina.

Dnevnik i glavna knjiga čuvaju se 10 godina.

Pomoćne knjige čuvaju se pet godina.

Trajno se čuvaju isplatne liste ili analitičke evidencije zarada ako predstavljaju bitne podatke o zaposlenom.

Pet godina se čuvaju isprave na osnovu kojih se unose podaci u poslovne knjige.

Pet godina se čuvaju isprave platnog prometa u ovlašćenim finansijskim institucijama platnog prometa.

Dve godine se čuvaju prodajni i kontrolni blokovi, pomoćni obrasci i slična dokumentacija.

Rokovi čuvanja računovodstvenih isprava i poslovnih knjiga iz stava 1. ovog člana računaju se od poslednjeg dana poslovne godine na koju se odnose.

Preduzeća za reviziju čuvaju pet godina dokumentaciju na osnovu koje je obavljena revizija.

Računovodstvene isprave, poslovne knjige i finansijski izveštaji čuvaju se u originalu ili korišćenjem drugih sredstava arhiviranja utvrđenih zakonom.

Računovodstvene isprave, poslovne knjige i finansijski izveštaji čuvaju se u poslovnim prostorijama pravnog lica, odnosno preduzetnika, odnosno kod pravnih lica ili preduzetnika kojima je povereno vođenje poslovnih knjiga.

Ako se poslovne knjige vode na računaru, uporedno sa memorisanim podacima, pravno lice, odnosno preduzetnik mora da obezbedi i memorisanje aplikativnog softvera, kako bi podaci bili dostupni kontroli.

Pri otvaranju postupka likvidacije ili stečaja, računovodstvene isprave i poslovne knjige zapisnički se predaju likvidacionom, odnosno stečajnom upravniku.

VII. FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

1. Obaveza sastavljanja finansijskih izveštaja

Član 24.

Pravno lice i preduzetnik sastavljaju i prikazuju finansijske izveštaje za tekuću poslovnu godinu sa stanjem na dan 31. decembra tekuće godine (u daljem tekstu: redovni godišnji finansijski izveštaji).

Izuzetno od stava 1. ovog člana, zavisno pravno lice čije matično pravno lice sa sedištem u inostranstvu ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine, kao i ogrank iz člana 1. stav 5. ovog zakona, mogu uz saglasnost ministra finansija, odnosno guvernera Narodne banke Srbije za pravna lica (osim banaka) iz člana 26. stav 2. ovog zakona, odnosno Komisije za hartije od vrednosti za pravna lica iz člana 26. stav 3. ovog zakona, da sastavljaju i prikazuju redovne godišnje finansijske izveštaje sa stanjem na poslednji dan poslovne godine koja je različita od kalendarske.

Pravno lice, odnosno preduzetnik, kod koga nastanu statusne promene (spajanje, podela i odvajanje), sastavlja finansijske izveštaje na dan utvrđen u odluci o promeni.

Poslovne promene nastale između dana bilansa i dana upisa u registar privrednih subjekata obuhvataju se u poslovnim knjigama prethodnog pravnog lica ili novog pravnog lica, što se utvrđuje u odluci o promeni.

Finansijski izveštaji sastavljaju se i u slučaju otvaranja, odnosno zaključenja stečaja, odnosno postupka likvidacije pravnog lica.

Finansijski izveštaji iz st. 3. i 5. ovog člana smatraju se vanrednim finansijskim izveštajima u smislu ovog zakona.

2. Finansijski izveštaji

Finansijski izveštaji obuhvataju:

- 1) Bilans stanja;
- 2) Bilans uspeha;
- 3) Izveštaj o tokovima gotovine;
- 4) Izveštaj o promenama na kapitalu;
- 5) Napomene uz finansijske izveštaje;
- 6) Statistički aneks.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, finansijski izveštaji malih pravnih lica koja nisu obavezna da primenjuju MRS/MSFI, odnosno koja javnom ponudom ne izdaju hartije od vrednosti ili čijim se hartijama ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, kao i finansijski izveštaji preduzetnika obuhvataju: Bilans stanja, Bilans uspeha i Statistički aneks.

Bilans stanja predstavlja pregled imovine, obaveza i kapitala na određeni dan.

Bilans uspeha predstavlja pregled prihoda, rashoda i rezultata ostvarenih u određenom vremenskom periodu.

Izveštaj o tokovima gotovine pruža informacije o primanjima i izdavanjima gotovine i gotovinskih ekvivalenta tokom određenog obračunskog perioda.

Izveštaj o promenama na kapitalu pruža informacije o promenama na kapitalu pravnih lica tokom određenog obračunskog perioda.

Napomene uz finansijske izveštaje sadrže osnovu za sastavljanje finansijskih izveštaja i primenjene računovodstvene politike, kao i druga obelodanjivanja u skladu sa MRS, odnosno MSFI ili u skladu sa regulativom iz člana 2. stav 6. ovog zakona.

Statistički aneks sadrži određene statističke i statusne podatke.

Ministar finansija propisuje sadržinu i formu obrazaca finansijskih izveštaja za potrebe jedinstvenog informisanja i statističke obrade za privredna društva, zadruge, preduzetnike i druga pravna lica.

Guverner Narodne banke Srbije propisuje sadržaj i formu obrazaca finansijskih izveštaja za Narodnu banku Srbije, banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje, davaoce finansijskog lizinga, dobrovoljne penzijske fondove i društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima.

Komisija za hartije od vrednosti propisuje sadržaj i formu obrazaca finansijskih izveštaja za investicione fondove, društva za upravljanje investicionim fondovima i berze i brokersko-dilerska društva.

3. Konsolidovani finansijski izveštaji

Član 27.

Pravna lica koja imaju kontrolu (kontrolno, odnosno matično pravno lice) nad jednim ili više pravnih lica (podređeno, odnosno zavisno pravno lice), u skladu sa zakonom i sa zahtevima MRS/MSFI, obavezna su da sastavljaju, prikazuju, dostavljaju i obelodanjuju konsolidovane finansijske izveštaje.

Konsolidovani finansijski izveštaji su izveštaji ekonomski celine, koju čine matično i sva zavisna pravna lica.

Izuzetno, ukoliko vrednosti imovine i prihoda matičnog i zavisnih pravnih lica, ne računajući interne plasmane i potraživanja, odnosno prihode matičnog i zavisnih pravnih lica, u zbiru čine malo pravno lice, u smislu člana 7. ovog zakona, nisu obavezna da sastavljaju, dostavljaju i obelodanjuju konsolidovane finansijske izveštaje.

4. Usvajanje i odgovornost za finansijske izveštaje

Godišnje finansijske izveštaje usvaja skupština ili drugi nadležni organ pravnog lica, odnosno preduzetnik.

Organ upravljanja pravnog lica, odnosno preduzetnik, odgovoran je za istinito i pošteno prikazivanje finansijskih izveštaja.

Finansijske izveštaje potpisuje zakonski zastupnik pravnog lica, odnosno preduzetnik, kao i lice određeno opštim aktom za njegovo sastavljanje iz člana 16. ovog zakona.

Finansijski izveštaji treba da budu potpisani elektronskim potpisom, u slučaju da su sastavljeni i dostavljeni u elektronskom obliku, u skladu sa zakonom.

VIII. INTERNA REVIZIJA

Član 29.

Pravno lice može da obezbedi, a u zakonom određenim slučajevima dužno je da obezbedi, internu reviziju sa zadatkom da ispituje, ocenjuje i prati adekvatnost i efikasnost računovodstvenog sistema i sistema internih kontrola, u skladu sa zakonom.

Sistem internih kontrola obuhvata sve procedure i postupke koje je rukovodstvo pravnog lica utvrdilo u cilju obezbeđenja urednog i efikasnog poslovanja pravnog lica, pridržavanja utvrđene politike rukovodstva, očuvanja integriteta sredstava, sprečavanja i otkrivanja kriminalnih radnji i grešaka, primene zakonskih propisa, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidenciјa, kao i blagovremenog sastavljanja pouzdanih finansijskih informacija.

IX. DOSTAVLJANJE, REGISTRACIJA, OBRADA I OBELODANJIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PODATAKA O BONITETU PRAVNIH LICA I PREDUZETNIKA

Član 30.

Pravna lica, odnosno preduzetnici dužni su da redovne godišnje finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostave Agenciji, najkasnije do kraja februara naredne godine, osim ako posebnim propisom nije drukčije uređeno.

Pravna lica iz člana 24. stav 2. ovog zakona, redovne godišnje finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostavljaju Agenciji u roku od 60 dana od dana kada su ti izveštaji sastavljeni.

Pravna lica koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje (matična pravna lica) dužna su da konsolidovane finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostave Agenciji najkasnije do 30. aprila naredne godine.

Pravna lica, odnosno preduzetnici koji sastavljaju vanredne finansijske izveštaje u skladu sa članom 24. ovog zakona dužni su da ih dostave Agenciji u roku od 60 dana od dana kada su ti izveštaji sastavljeni.

Član 31.

Obveznici revizije iz člana 37. ovog zakona dužni su da uz redovne godišnje finansijske izveštaje, odnosno konsolidovane finansijske izveštaje iz člana 30. st. 1. i 3. ovog zakona, dostave Agenciji najkasnije do 30. septembra:

- 1) odluku o usvajanju redovnih godišnjih finansijskih izveštaja, odnosno konsolidovanih finansijskih izveštaja;
- 2) izveštaj revizora o obavljenoj reviziji redovnih godišnjih, odnosno konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim standardima revizije;
- 3) odluku o raspodeli dobiti, odnosno pokriću gubitka po redovnom godišnjem finansijskom izveštaju, ako je odlučeno da se dobit raspoređuje, odnosno da se vrši pokriće gubitka;
- 4) korigovane redovne godišnje finansijske izveštaje, odnosno korigovane konsolidovane finansijske izveštaje, usvojene od strane nadležnog organa, ako sadrže korekcije u odnosu na dostavljene finansijske izveštaje iz člana 30. st. 1. i 3. ovog zakona;

5) godišnji izveštaj o poslovanju, za pravna lica za koja je to posebnim propisima uređeno.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravna lica iz člana 24. stav 2. ovog zakona uz redovne godišnje finansijske izveštaje, dostavljaju dokumentaciju iz stava 1. ovog člana najkasnije u roku od 90 dana od dana dostavljanja redovnog godišnjeg finansijskog izveštaja iz člana 30. stav 2. ovog zakona.

Član 32.

Primljene finansijske izveštaje Agencija registruje u Registru finansijskih izveštaja i podataka o bonitetu pravnih lica i preduzetnika (u daljem tekstu: Registr finansijskih izveštaja).

Registr finansijskih izveštaja je centralna, javna, jedinstvena elektronska baza podataka iz finansijskih izveštaja iz čl. 30. i 31. ovog zakona, kao i podataka o bonitetu pravnih lica i preduzetnika, na osnovu kojih se sagledavaju rezultati poslovanja i finansijski položaj pravnih lica i preduzetnika, kao i privredna kretanja u Republici Srbiji.

Agencija je dužna da finansijske izveštaje iz stava 1. ovog člana čuva deset godina.

Član 33.

Primljene finansijske izveštaje Agencija obrađuje i objavljuje podatke iz tih izveštaja, na osnovu kojih se sagledavaju rezultati poslovanja i finansijski položaj pravnih lica i preduzetnika.

Agencija je za potrebe vođenja Registra finansijskih izveštaja ovlašćena da pribavlja i koristi podatke od nadležnih državnih organa i institucija.

Na osnovu podataka iz stava 2. ovog člana, podataka iz drugih registara i evidencija koje vodi Agencija, kao i podataka koje joj dostavljaju drugi nadležni organi i zainteresovani korisnici usluga, Agencija u okviru Registra finansijskih izveštaja vodi bazu podataka o bonitetu, daje mišljenja o bonitetu pravnih lica i preduzetnika i pruža druge usluge u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Registr finansijskih izveštaja ustupa finansijske izveštaje pravnih lica i preduzetnika nadležnim registrima Agencije u kojima se registrovaju njihovi statusni podaci.

Agencija obezbeđuje, u skladu sa zakonom i drugim propisima, elektronsku povezanost Registra finansijskih izveštaja sa drugim registrima ili bazama podataka, koji se vode u Republici Srbiji i izvan Republike Srbije, kao i sa drugim korisnicima, kroz telekomunikacionu mrežu ili putem kompjuterskih medija.

Agencija je dužna da na internet stranici Registra finansijskih izveštaja objavi registrovane redovne godišnje finansijske izveštaje i konsolidovane finansijske izveštaje obveznika revizije iz člana 37. ovog zakona, najkasnije do 30. juna, odnosno dokumentaciju iz člana 31. ovog zakona najkasnije do 31. oktobra, osim ako posebnim propisom nije drugče uređeno.

Izuzetno, Agencija je dužna da redovne godišnje finansijske izveštaje obveznika revizije, koji se sastavljaju u skladu sa članom 24. stav 2. ovog zakona, odnosno dokumentaciju iz člana 31. ovog zakona, objavi na internet stranici u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Agencija je dužna da bez naknade omogući korisnicima uvid u finansijske izveštaje iz st. 1. i 2. ovog člana na internet stranici Registra finansijskih izveštaja za poslednje tri izveštajne godine.

Član 35.

Bliže uslove postupka prijema, kontrole, registracije, obrade i objavljivanja finansijskih izveštaja, način vođenja i sadržinu Registra finansijskih izveštaja, kao i davanje podataka iz tih izveštaja, propisuje ministar finansija na predlog Agencije.

Bliže uslove i način pribavljanja podataka koje Agenciji dostavljaju drugi nadležni organi i davanja podataka i mišljenja o bonitetu pravnih lica i preduzetnika, kao i druge usluge koje Agencija pruža u postupku vođenja Registra finansijskih izveštaja propisuje ministar finansija na predlog Agencije.

Član 36.

-prestao da važi-

X. REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

1. Revizija finansijskih izveštaja

Revizija redovnih godišnjih finansijskih izveštaja obavezna je za velika i srednja pravna lica, kao i za mala pravna lica koja javnom ponudom izdaju hartije od vrednosti ili čijim se hartijama trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti.

Revizija konsolidovanih finansijskih izveštaja obavezna je za matična pravna lica koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa članom 27. ovog zakona.

Novoosnovana pravna lica nisu obveznici revizije u godini u kojoj su osnovana, osim ako posebnim propisom nije drugče uređeno.

Mala pravna lica i preduzetnici mogu da odluče da vrše reviziju finansijskih izveštaja, u skladu sa ovim zakonom.

Emitenti hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata koji emitovanje vrše putem javne ponude dužni su da pribave izveštaj o izvršenoj reviziji za godinu koja prethodi godini u kojoj vrše izdavanje hartija od vrednosti, odnosno drugih finansijskih instrumenata.

Posebne ugovorene revizije finansijskih izveštaja pravnih lica i preduzetnika ne smatraju se revizijom godišnjih finansijskih izveštaja u smislu ovog zakona.

2. Obavljanje revizije

Član 38.

Revizija redovnih godišnjih finansijskih izveštaja i konsolidovanih finansijskih izveštaja obavlja se u skladu sa ovim zakonom, drugim zakonima koji uređuju reviziju finansijskih izveštaja kod pojedinih pravnih lica, Međunarodnim standardima revizije (MSR) i Kodeksom etike za profesionalne računovođe.

Reviziju finansijskih izveštaja obavljaju lica koja imaju profesionalno zvanje u skladu sa ovim zakonom, odnosno ovlašćeni revizori koji imaju licencu za rad na poslovima revizije finansijskih izveštaja (u daljem tekstu: licencirani ovlašćeni revizori), zaposleni u preduzeću za reviziju i koji su članovi Komore.

Reviziju finansijskih izveštaja mogu da obavljaju i ovlašćeni revizori iz člana 73. st. 2. i 3. ovog zakona bez licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja, najduže do isteka roka iz člana 73. stav 4. ovog zakona.

Licencirani ovlašćeni revizori mogu pojedine poslove u postupku revizije da povere i drugim licima koja su zaposlena u preduzeću za reviziju, a koja nemaju profesionalno zvanje u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da je njihov rad planiran i nadziran od strane licenciranog ovlašćenog revizora.

Licencirani ovlašćeni revizor vrši reviziju finansijskih izveštaja i u izveštaju o izvršenoj reviziji nedvosmisleno izražava mišljenje o tome da li finansijski izveštaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijsko stanje, poslovni rezultat i tokove gotovine i da li su sastavljeni u skladu sa MRS, odnosno MSFI, odnosno u skladu sa propisima iz člana 2. ovog zakona.

Mišljenje ovlašćenog revizora mora biti izraženo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i može biti pozitivno, mišljenje sa rezervom, negativno ili se revizor uzdržava od mišljenja.

Preduzeće za reviziju iz stava 2. ovog člana može da obavlja reviziju kod pravnih lica iz člana 37. ovog zakona, ako u radnom odnosu ima najmanje tri licencirana ovlašćena revizora. Preduzeće za reviziju može da obavlja reviziju kod srednjih pravnih lica ako ima najmanje jednog licenciranog ovlašćenog revizora.

Reviziju finansijskih izveštaja može da obavlja isto preduzeće za reviziju najviše pet godina uzastopno kod istog pravnog lica, osim ako drugim zakonom nije drukčije uređeno.

Izuzetno, preduzeće za reviziju može obavljati reviziju kod istog pravnog lica, najviše još pet godina, osim ako drugim zakonom nije drukčije uređeno, ukoliko reviziju vrše drugi ovlašćeni revizori tog preduzeća za reviziju (rotiranje revizora).

Revizija finansijskih izveštaja iz člana 37. ovog zakona obavlja se za svaku godinu, na osnovu podataka o razvrstavanju pravnih lica za prethodnu godinu.

Nadležni organ pravnog lica odlučuje o izboru preduzeća za reviziju u skladu sa zakonom.

Ovlašćeni revizor izabranog preduzeća za reviziju ima pravo da prisustvuje sednici skupštine, odnosno drugog organa, prilikom usvajanja godišnjih finansijskih izveštaja i da dobija sva potrebna obaveštenja i dokumenta koje dobijaju članovi organa upravljanja za tu sednicu.

Ovlašćeni revizor ima pravo uvida u sva dokumenta, poslovne knjige i obračune i da od članova organa upravljanja i rukovodstva pravnog lica zahteva i dobije sva dodatna objašnjenja neophodna za obavljanje revizije.

Zaposleni u preduzeću za reviziju dužni su da dobijene podatke i informacije koriste isključivo za potrebe revizije i ne mogu ih saopštavati trećim licima, osim u slučajevima sumnje na kriminalne radnje, u drugim slučajevima predviđenim zakonom kojim se uređuje sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i drugim zakonima i u skladu sa MSR i Kodeksom etike za profesionalne računovođe.

Revizija se obavlja na osnovu ugovora, koji je obveznik za reviziju dužan da zaključi sa preduzećem za reviziju, najkasnije, do kraja kalendarske, odnosno poslovne godine, a izuzetno novi ugovor se može zaključiti i posle isteka ovog roka ukoliko je ranije zaključeni ugovor raskinut u smislu stava 19. ovog člana, kao i člana 46. stav 2. ovog zakona.

Preduzeće za reviziju dužno je da obezbedi u pisanoj formi svake godine potvrdu o nezavisnosti u skladu sa čl. 40. i 45. ovog zakona kojom potvrđuje svoju nezavisnost, nezavisnost licenciranih i ovlašćenih revizora, kao i lica iz stava 4. ovog člana, od obveznika revizije.

Preduzeće za reviziju dužno je da izveštava organ upravljanja pravnog lica u kojem vrši reviziju finansijskih izveštaja, odnosno drugi nadležan organ (odbor za reviziju) o značajnim pitanjima koja se javljaju u toku revizije, a posebno o značajnim nedostacima u funkcionisanju sistema internih kontrola u procesu finansijskog izveštavanja i da svoje zaključke i nalaze uvrsti u obavezni sadržaj pisma rukovodstvu.

Preduzeće za reviziju ne može ugovorene poslove revizije ustupati drugim preduzećima za reviziju.

Ugovor o reviziji se može raskinuti kada za to postoje opravdani razlozi. Neslaganje mišljenja o računovodstvenom tretmanu ili revizorskim postupcima ne smatraju se opravdanim razlogom za raskid ugovora.

3. Davanje i oduzimanje licenci za obavljanje revizije

Član 39.

Komora izdaje, produžava i oduzima licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja ovlašćenim revizorima i vodi Registar izdatih licenci za obavljanje poslova revizije.

Komora, uz saglasnost ministra finansija, propisuje uslove za sticanje, produžavanje i oduzimanje licenci iz stava 1. ovog člana.

4. Preduzeća za reviziju

Preduzeće za reviziju osniva se u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Preduzeće za reviziju mora da ispunjava i sledeće posebne uslove:

- 1) da ovlašćeni revizori ili preduzeća za reviziju, kao osnivači preduzeća za reviziju imaju većinsko upravljačko pravo;
- 2) da ima dozvolu za obavljanje poslova revizije;
- 3) da ovlašćeni revizori osnivači preduzeća za reviziju i ovlašćeni revizori zaposleni u preduzeću za reviziju nisu pod kontrolom bilo kog lica ili interesnih grupa, u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe;
- 4) da imaju u radnom odnosu propisan broj ovlašćenih revizora koji imaju licencu iz člana 38. ovog zakona;
- 5) da je član Komore.

Preduzeće za reviziju obavezno je da se osigura od rizika od odgovornosti za štetu koju može prouzrokovati pogrešno izraženo revizorsko mišljenje licenciranog ovlašćenog revizora, kao i zbog neprimenjivanja Međunarodnih standarda revizije i Kodeksa etike za profesionalne računovođe.

Preduzeće za reviziju može, osim revizije finansijskih izveštaja, da pruža usluge vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izveštaja i da vrši procenu vrednosti imovine i kapitala.

Preduzeće za reviziju ne može da vrši reviziju kod pravnog lica kome istovremeno pruža usluge iz stava 4. ovog člana.

Preduzeće za reviziju može pravnim licima kod kojih vrši reviziju da pruža savetodavne usluge u skladu Kodeksom etike za profesionalne računovođe.

Član 41.

Dozvolu za obavljanje poslova revizije na osnovu koje se preduzeće za reviziju registruje za obavljanje poslova revizije izdaje Ministarstvo.

Pravno lice koje nema dozvolu za obavljanje poslova revizije u skladu sa ovim zakonom, ne može koristiti u pravnom prometu naziv 'revizija'.

Član 42.

Zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova revizije osnivač preduzeća za reviziju podnosi Ministarstvu.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana, osnivač podnosi:

- 1) statut ili osnivački akt, u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 2) interni akt kojim je uređena metodologija obavljanja revizije;
- 3) podatke o licima koja će obavljati reviziju sa dokazima o radu na neodređeno radno vreme sa punim radnim vremenom i sa dokazom da imaju profesionalno zvanje i licencu za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) podatke o osnivačima.

Član 43.

Ministarstvo je dužno da odluci o zahtevu iz člana 42. ovog zakona u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Ako nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, Ministarstvo rešenjem odbija zahtev iz stava 1. ovog člana.

Rešenje iz stava 2. ovog člana konačno je, a protiv njega može da se pokrene upravni spor.

Član 44.

Preduzeće za reviziju u roku od 30 dana od dana dobijanja dozvole za obavljanje poslova revizije podnosi zahtev za članstvo u Komori.

Preduzeće za reviziju u roku od 30 dana od dana upisa u evidenciju članova Komore podnosi zahtev za upis u Registar preduzeća za reviziju (u daljem tekstu: Registar).

Registar vodi Ministarstvo finansija, a podaci iz Registra dostupni su na internet prezentaciji Ministarstva finansija.

Registar preduzeća za reviziju sadrži:

- 1) poslovno ime, adresu, matični broj, PIB i pravnu formu;
- 2) kontakt podatke i internet adresu;
- 3) adresu svake kancelarije ili povezanog lica u zemlji i u inostranstvu;
- 4) ime i registarski broj svih licenciranih ovlašćenih revizora koji su zaposleni u preduzeću za reviziju;
- 5) podatke o osnivačima;
- 6) podatke o direktoru, odnosno o članovima upravnog odbora;
- 7) podatke o članstvu u mreži;
- 8) mere nadzora.

Bliže uslove i način vođenja registra preduzeća za reviziju uređuje ministar finansija.

Član 45.

Reviziju ne može da obavlja:

- 1) preduzeće za reviziju koje je akcionar, ulagač sredstava ili osnivač pravnog lica kod kojeg se obavlja revizija;
- 2) preduzeće za reviziju - kod pravnog lica koje je akcionar, ulagač sredstava ili osnivač tog preduzeća za reviziju;
- 3) ovlašćeni revizor koji nema licencu za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja;
- 4) licencirani ovlašćeni revizor koji je akcionar, ulagač sredstava ili osnivač pravnog lica kod koga se obavlja revizija;
- 5) licencirani ovlašćeni revizor koji je srodnik po krvi u pravoj liniji do bilo kog stepena, , supružnik ili srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira da li je brak prestao, usvojilac, odnosno usvojenik osnivača ili direktora pravnog lica kod kojeg se obavlja revizija i staralac, odnosno hranilac osnivača pravnog lica kod kojeg se obavlja revizija;
- 6) preduzeće za reviziju i licencirani ovlašćeni revizor ako ima posredno vlasništvo kod pravnog lica kod koga se obavlja revizija.

Član 46.

Preduzeće za reviziju u kojem se broj licenciranih ovlašćenih revizora smanji ispod broja propisanog ovim zakonom, dužno je da o toj promeni obavesti Ministarstvo u roku od osam dana od dana nastale promene.

Preduzeće za reviziju, koje u toku obavljanja revizije ostane bez i jednog licenciranog ovlašćenog revizora dužno je da prekine poslove revizije i o tome obavesti pravno lice kod kojeg se obavlja revizija i Ministarstvo u roku od osam dana od dana nastale promene, a pravno lice započetu reviziju poverava drugom preduzeću za reviziju.

U slučajevima iz st. 1. i 2. ovog člana, preduzeće za reviziju ne može da zaključuje nove ugovore o obavljanju revizije dok ponovo ne ispuni uslove iz člana 38. stav 7. ovog zakona i o tome obavesti Ministarstvo.

Član 47.

U slučaju otkrivanja materijalno značajnih radnji koje imaju elemente krivičnog dela, preduzeće za reviziju je dužno da u skladu sa MSR, obavesti rukovodstvo pravnog lica i nadležni državni organ, u skladu sa zakonom.

Član 47a

Preduzeće za reviziju je dužno da obaveštava Ministarstvo o promenama svih činjenica i okolnosti na osnovu kojih je upisano u Registar u roku od osam dana od dana nastanka promena, kao i da najmanje jednom godišnje do kraja marta tekuće godine dostavi podatke o:

- 1) imaočima akcija i udela u preduzeću za reviziju, kao i o sticanju i promeni vlasnika akcija, odnosno udela;
- 2) ulaganjima na osnovu kojih je revizorsko društvo direktno ili indirektno steklo učešće u drugom pravnom licu;
- 3) promenama statuta ili ugovora o osnivanju;
- 4) osnovici za utvrđivanje premije osiguranja;
- 5) zaposlenima;
- 6) spisku svih ugovora o reviziji finansijskih izveštaja, po vrstama revizije, koje je preduzeće za reviziju zaključilo sa obveznicima revizije u proteklom obračunskom periodu, kao i spisku svih ugovora o reviziji finansijskih izveštaja koji su raskinuti uz odgovarajuće obrazloženje, nezavisno od toga koja je strana raskinula ugovor;
- 7) broju izveštaja o reviziji koje je potpisao svaki licencirani ovlašćeni revizor.

U godišnji izveštaj iz stava 1. tač. 1) do 7) ovog člana uključuju se svi podaci u periodu od 31. decembra prethodne do 31. decembra tekuće godine.

Na zahtev Ministarstva, preduzeća za reviziju su dužna da dostave i podatke o broju planiranih i ostvarenih sati za svakog člana revizorskog tima i za svaku pojedinačnu reviziju finansijskih izveštaja.

Način izveštavanja, kao i sadržaj izveštaja iz stava 1. ovog člana bliže uređuje ministar finansija.

Član 48.

Ministarstvo donosi rešenje o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova revizije preduzeću za reviziju ako:

- 1) osnivač doneše odluku o prestanku obavljanja delatnosti revizije finansijskih izveštaja, kao i u slučajevima prestanka privrednog društva u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 2) je dozvola za obavljanje poslova revizije izdata na osnovu neistinitih podataka osnivača;
- 3) ne podnese zahtev za upis u Registar preduzeća za reviziju;
- 4) se broj licenciranih ovlašćenih revizora smanji ispod propisanog broja, a preduzeće za reviziju, u roku od tri meseca od nastanka promene, ne poveća broj licenciranih ovlašćenih revizora do broja propisanog ovim zakonom i o tome ne obavesti Ministarstvo;
- 5) preduzeće za reviziju prestane da ispunjava jedan od uslova iz člana 40. stav 2. ovog zakona, odnosno obavlja reviziju suprotno odredbama ovog zakona, a po tom osnovu ne otkloni nepravilnosti, odnosno ne sproveđe dodatne mere u određenom roku koje utvrđi nadležni organ.

Rešenje iz stava 1. ovog člana konačno je, a protiv njega može da se pokrene upravni spor.

Član 49.

Kad rešenje o oduzimanju dozvole za obavljanje poslova revizije iz člana 48. ovog zakona bude izvršno, Ministarstvo dostavlja primerak rešenja nadležnom organu, odnosno organizaciji koja vodi registar privrednih subjekata i Komori radi brisanja iz članstva.

XI. KOMORA OVLAŠĆENIH REVIZORA

1. Osnivanje Komore

Član 50.

Radi unapređenja i razvoja računovodstvene i revizorske profesije, primene međunarodne računovodstvene i revizorske regulative i harmonizacije sa tom regulativom, zaštite opštег i pojedinačnog interesa u obavljanju poslova u toj oblasti, organizovanja u pružanju usluga u navedenoj oblasti, sprovođenja ispita za sticanje profesionalnog zvanja davanja i oduzimanja licenci za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja, kao i radi ostvarivanja drugih ciljeva, osniva se Komora ovlašćenih revizora.

Članovi Komore su ovlašćeni revizori koji su zaposleni u preduzeću za reviziju i ovlašćeni interni revizori, kao i preduzeća za reviziju.

Komora je pravno lice sa sedištem u Beogradu.

2. Poslovi koje obavlja Komora

Komora obavlja sledeće poslove:

- 1) prati primenu Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, Međunarodnih standarda revizije, Međunarodnih standarda kontrole kvaliteta i Kodeksa etike za profesionalne računovođe;
- 2) prati proces harmonizacije računovodstvene i revizorske regulative sa međunarodnom profesionalnom regulativom;
- 3) donosi program, vrši obuku kandidata, organizuje ispite i izdaje sertifikate za sticanje profesionalnih zvanja, kao i pravila za kontinuirano profesionalno usavršavanje, u skladu sa međunarodnim zahtevima za profesionalno ospozobljavanje i ovim zakonom;
- 4) propisuje uslove za sticanje, produžavanje i oduzimanje licenci za obavljanje poslova revizije ovlašćenim revizorima za rad na poslovima revizije finansijskih izveštaja, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) izdaje, produžava i oduzima licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja ovlašćenim revizorima i vodi registar izdatih licenci ovlašćenim revizorima za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja;
- 6) vodi registre izdatih sertifikata za profesionalna zvanja;
- 7) utvrđuje kriterijume i vrši nostrifikaciju profesionalnih zvanja stečenih u inostranstvu;
- 8) najmanje jednom godišnje obaveštava Ministarstvo o primeni međunarodnih standarda u oblasti računovodstva i revizije i Kodeksa etike za profesionalne računovođe kod pravnih lica i u preduzećima za reviziju;
- 8a) vrši proveru kvaliteta obavljenih revizija u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe i u skladu sa Metodologijom koju utvrđi Komora;
- 9) utvrđuje kriterijume za obrazovanje cena revizorskih usluga preduzeća za reviziju;

- 10) sarađuje sa međunarodnim profesionalnim organizacijama;
- 11) dostavlja Ministarstvu godišnji finansijski izveštaj i izveštaj o radu;
- 12) obavlja poslove za koje je ovlašćena od strane Međunarodne federacije računovođa i drugih međunarodnih profesionalnih organizacija;
- 13) obavlja i druge poslove utvrđene osnivačkim aktom Komore.

Poslove iz stava 1. tač. 3) do 7) ovog člana Komora obavlja kao poverene.

Akti iz stava 1. tač 5) i 7) ovog člana su konačni i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

Za obavljanje stručnih i administrativnih poslova Komora obrazuje stučnu službu. U pogledu službenog jezika i pisma, stručne spreme i sposobnosti zaposlenih koji rade na poverenim poslovima državne uprave i u pogledu kancelarijskog poslovanja na rad stručne službe primenjuju se propisi vezani za državnu upravu.

Organizacija i način obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana bliže se uređuje statutom i opštim aktima Komore.

Na statut i druge opšte akte Komore saglasnost daje Ministarstvo u roku od 30 dana od dana njihovog usvajanja u organima Komore.

Rešenje o davanju saglasnosti na statut Komore objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 52.

Komora je ovlašćena da postane član Međunarodne federacije računovođa (IFAC), u skladu sa statutom te federacije.

3. Organi Komore

Član 53.

Organi Komore jesu Skupština, Savet, Nadzorni odbor i Disciplinska komisija.

Član 54.

Skupština je najviši organ Komore.

Skupština bira predsednika Skupštine iz reda ovlašćenih revizora članova Komore.

Za predsednika Skupštine ne može biti izabrano lice koje je član političke stranke i funkcijer u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija, ili funkcijer sindikalne organizacije.

Ministar finansija daje saglasnost na izbor predsednika Skupštine.

Predsednik Skupštine bira se na period od pet godina i isto lice ne može ponovo da bude izabранo na tu funkciju.

Skupština:

- 1) donosi statut Komore, poslovnik o radu, utvrđuje pravila za primenu Kodeksa etike za profesionalne računovođe, donosi pravilnik o disciplinskom postupku i stručna pravila;
- 2) bira i opoziva članove organa i tela u sastavu Komore u skladu sa ovim zakonom i statutom, osim članova koji su prema odredbama ovog zakona predstavnici određenih organa i organizacija, koje imenuju ti organi i organizacije;
- 3) donosi program za sticanje profesionalnih zvanja iz člana 4. ovog zakona, u skladu sa međunarodnim smernicama i zahtevima za profesionalno sposobljavanje i sa ovim zakonom;
- 4) obrazuje komisiju za sprovođenje ispita iz člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 5) propisuje uslove za sticanje, produžavanje i oduzimanje licenci za rad ovlašćenim revizorima za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja;
- 6) odlučuje o iznosu članskog doprinosa koji plaćaju članovi da bi se pokrili troškovi aktivnosti Komore, kao i o iznosu naknada za polaganje ispita i upis u registre koje vodi;
- 7) razmatra i usvaja izveštaj o aktivnostima drugih organa i odobrava finansijski plan Komore;
- 8) usvaja godišnji izveštaj o poslovanju Komore i godišnje finansijske izveštaje Komore i sa mišnjnjem revizora dostavlja Ministarstvu;
- 9) obavlja i druge poslove na osnovu statuta Komore, u skladu sa ovim zakonom.

Predstavnik Ministarstva je član Skupštine.

Član 55.

Savet je izvršni organ Komore.

Savet čine: predsednik, potpredsednik, jedan predstavnik Ministarstva, jedan predstavnik Narodne banke Srbije, jedan predstavnik Udruženja banaka Srbije, jedan predstavnik Komisije za hartije od vrednosti, jedan univerzitetski profesor i četiri ovlašćena revizora zaposlena u preduzećima za reviziju.

Predsednika i potpredsednika predlažu članovi Komore, iz reda članova Komore.

Za predsednika i potpredsednika Saveta ne može biti izabrano lice koje je član političke stranke i funkcijer u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija, ili funkcijer sindikalne organizacije.

Ministar finansija daje saglasnost na imenovanje predsednika i potpredsednika Saveta.

Predsednik i potpredsednik Saveta biraju se na period od pet godina i ista lica ne mogu ponovo da budu birana na tu funkciju.

Savet:

- 1) priprema predlog statuta i drugih opštih akata koje donosi Skupština;
- 2) priprema predlog programa za sticanje profesionalnog zvanja iz člana 4. ovog zakona, u skladu sa međunarodnim smernicama i zahtevima za profesionalno sposobljavanje, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) predlaže članove komisije za sprovođenje ispita iz člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 3a) izuzetno od tačke 3) ovog stava, može da imenuje najviše jednu trećinu članova komisije za sprovođenje ispita iz člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 4) predlaže uslove za sticanje, produžavanje i oduzimanje licenci ovlašćenim revizorima za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja;
- 5) odlučuje o izdavanju, produžavanju i oduzimanju licenci ovlašćenim revizorima za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja;
- 6) odlučuje o upisu i brisanju članova iz registara koje Komora vodi;

- 7) utvrđuje procedure za praćenje primene međunarodnih standarda revizije i Kodeksa etike za profesionalne računovođe u preduzećima za reviziju;
- 8) utvrđuje smernice za obavljanje interne revizije, u skladu sa međunarodnim opšteprihvaćenim principima za obavljanje interne revizije;
- 9) obavlja i druge poslove na osnovu zakona i statuta Komore.

Član 56.

Nadzorni odbor ima pet članova.

Nadzorni odbor čine: predsednik, potpredsednik, jedan predstavnik Ministarstva i dva predstavnika preduzeća za reviziju. Predsednika i potpredsednika predlažu članovi Skupštine Komore, iz reda članova Komore.

Za predsednika i potpredsednika Nadzornog odbora ne može biti izabrano lice koje je član političke stranke i funkcioner u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija, ili funkcioner sindikalne organizacije.

Ministar finansija daje saglasnost na imenovanje predsednika i potpredsednika Nadzornog odbora.

Predsednik i potpredsednik biraju se na period od pet godina i ista lica ne mogu ponovo da budu izabrana na tu funkciju.

Nadzorni odbor:

- 1) vrši nadzor nad zakonitošću rada Komore;
- 2) pregleda godišnji izveštaj o radu i finansijske izveštaje, kao i druge akte Komore;
- 3) obavlja i druge poslove na osnovu ovog zakona i statuta Komore.

Član 57.

Disciplinska komisija je organ Komore koji sprovodi ovlašćenja utvrđena statutom i pravilnikom o disciplinskom postupku u sprovođenju disciplinskih i drugih mera, u skladu sa ovim zakonom.

Disciplinsku komisiju čine: tri člana Komore, jedan predstavnik Ministarstva finansija i jedan predstavnik Ministarstva pravde.

Član 58.

Delokrug poslova, način izbora, kao i broj i sastav pojedinih organa iz čl. 53. do 57. ovog zakona bliže se utvrđuje statutom Komore.

4. Sredstva za rad Komore

Član 59.

Komora stiče sredstva za rad od članskog doprinosa, naknade za sprovođenje ispita i izdavanje sertifikata, licenci, naknade za upis i davanje podataka iz registara koje vodi, donacija, sponsorstva, poklona i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Sredstva za početak rada Komore mogu se obezbediti iz budžeta Republike Srbije.

Komora, uz saglasnost Ministarstva, utvrđuje visinu članskog doprinosa, naknade za sprovođenje ispita i izdavanje sertifikata i licenci, kao i visinu naknade za upis i davanje podataka iz registara koje vodi.

Rešenje o davanju saglasnosti iz stava 3. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

XII. NACIONALNA KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO

Član 60.

Vlada, na predlog Ministarstva, obrazuje Nacionalnu komisiju za računovodstvo (u daljem tekstu: Komisija) sa zadatkom da:

- 1) prati proces primene direktiva Evropske unije iz oblasti računovodstva i revizije i predlaže odgovarajuća rešenja za nacionalno zakonodavstvo;
- 2) prati proces primene međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS, odnosno MSFI) i predlaže Ministarstvu rešenja za eventualne probleme koji mogu da nastanu u postupku primene tih standarda;
- 3) prati izmene u međunarodnoj računovodstvenoj i revizorskoj regulativi (MRS/MSFI, odnosno MSR) i da o tome izveštava Ministarstvo;
- 4) predlaže strategiju, smernice i aktioni plan za poboljšanje kvaliteta finansijskog izveštavanja i inicira donošenje novih ili izmene postojećih propisa iz oblasti računovodstva;
- 5) ostvaruje saradnju sa Ministarstvom, Komorom, fakultetima koji imaju katedre iz oblasti računovodstva i revizije, kao i sa domaćim i stranim strukovnim organizacijama.

Član 61.

Komisija je dužna da Ministarstvu najmanje jednom mesečno dostavlja izveštaj o svome radu.

Član 62.

Vlada na predlog ministra finansija imenuje predsednika i šest članova Komisije iz redova stručnih lica koja poseduju znanja i praksu iz oblasti finansija, računovodstva i revizije, od kojih dva člana imenuje na predlog Komisije za hartije od vrednosti i Narodne banke Srbije.

Stručne i administrativne poslove za potrebe Komisije obavlja Ministarstvo.

Naknada za rad predsednika i članova Komisije obezbeđuje se iz budžeta Republike Srbije.

Visinu naknade predsedniku i članovima Komisije određuje Vlada, na predlog Ministarstva.

XIII. NADZOR

1. Nadzor nad radom preduzeća za reviziju

Član 63.

Nadzor nad radom preduzeća za reviziju vrši Ministarstvo preko ovlašćenih lica.

Nadzor nad radom preduzeća za reviziju obavlja se u prostorijama Ministarstva i u prostorijama preduzeća za reviziju.

Nadzor nad radom preduzeća za reviziju obuhvata:

- 1) kontrolu da li preduzeća za reviziju ispunjavaju uslov za izdavanje dozvole za obavljanje revizije finansijskih izveštaja i upis u Registar;
- 2) kontrolu da li licencirani ovlašćeni revizori ispunjavaju uslove za upis u odgovarajuće registre Komore;
- 3) kontrolu nezavisnosti preduzeća za reviziju i licenciranog ovlašćenog revizora od naručioca revizije;
- 4) praćenje, prikupljanje i proveru izveštaja koja su preduzeća za reviziju dužna da dostavljaju Ministarstvu;
- 5) kontrolu da li preduzeća za reviziju imaju ustanovljene i primenjene interne procedure za obezbeđenje sistema kvaliteta;
- 6) da li postoje razlozi za oduzimanje dozvole za obavljanje poslova revizije preduzeću za reviziju;
- 7) uvid u opšte i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za vršenje nadzora;
- 8) izricanje mera nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Nadzor iz stava 1. ovog člana može se vršiti i na obrazložen zahtev Komore.

Preduzeća za reviziju, kao i Komora dužni su da dostave svu dokumentaciju neophodnu za vršenje nadzora iz stava 1. ovog člana, u roku koji odredi Ministarstvo.

Preduzeće za reviziju dužno je da omogući ovlašćenom licu Ministarstva pristup u službene prostorije i potrebne uslove za vršenje nadzora, da mu pruži sva tražena obaveštenja i stavi na uvid isprave i podatke o poslovanju preduzeća.

Član 63a

Ovlašćeno lice Ministarstva u postupku nadzora može preduzeću za reviziju da odredi sledeće mere:

- 1) da se utvrđena nepravilnost, odnosno nezakonitost otkloni;
- 2) dodatne mere;
- 3) da mu oduzme dozvolu za obavljanje poslova revizije.

Član 63b

Ovlašćeno lice Ministarstva rešenjem nalaže otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti ako utvrdi da:

- 1) preduzeće za reviziju postupa suprotno članu 45. ovog zakona;
- 2) preduzeće za reviziju obavlja delatnost suprotno članu 40. stav 5. ovog zakona;
- 3) preduzeće za reviziju postupa suprotno članu 47a ovog zakona;
- 4) preduzeće za reviziju ne ispunjava bilo koji od uslova za izdavanje dozvole za obavljanje poslova revizije;
- 5) preduzeće za reviziju ne obavlja reviziju u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ovlašćeno lice Ministarstva utvrđuje rok za otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti.

Član 63v

Ovlašćeno lice Ministarstva može rešenjem da odredi dodatnu meru ako utvrdi da:

- 1) preduzeće za reviziju ne postupa u skladu sa nalogom za otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti;
- 2) je protiv licenciranog ovlašćenog revizora koji u preduzeću za reviziju obavlja poslove revizije započet postupak za oduzimanje licence;
- 3) preduzeće za reviziju u poslednje dve godine preko četiri puta prekrši dužnost pravovremenog i pravilnog podnošenja izveštaja, odnosno obaveštavanja, ili na drugi način ometa obavljanje nadzora nad njegovim poslovanjem.

Dodatnom merom nalaže se preduzeću za reviziju da sproveđe mere:

- 1) poboljšanja internih procedura kojima se obezbeđuje kvalitet obavljanja revizije;
- 2) promenu interne organizacije preduzeća za reviziju;
- 3) druge mere potrebne za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Član 64.

O izvršenom nadzoru u preduzeću za reviziju sačinjava se zapisnik.

Primerak zapisnika dostavlja se preduzeću za reviziju.

Član 65.

-brisan-

Član 66.

Protiv rešenja iz člana 63b stav 1. i člana 63v stav 1. može se izjaviti žalba ministru finansija u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba na rešenje iz člana 63b stav 1. i člana 63v stav 1. ne odlaže izvršenje.

Ministar finansija dužan je da u roku od 30 dana od dana prijema žalbe rešenjem odluci o žalbi.

Protiv konačnog rešenja iz člana 63b stav 1. i člana 63v stav 1. i rešenja iz stava 3. ovog člana ne može se pokrenuti upravni spor.

2. Nadzor nad radom Komore

Član 67.

Ministarstvo finansija vrši nadzor nad radom Komore u vršenju ovim zakonom poverenih poslova državne uprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

- 1) se ne razvrsta u mala, srednja ili velika pravna lica, u skladu sa članom 7. ovog zakona;
- 2) opštim aktom ne uredi organizaciju računovodstva na način iz člana 8. stav 1. ovog zakona;
- 3) vrši obradu podataka na računaru, a ne obezbedi računovodstveni softver koji omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola i onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih promena (član 8. stav 2);
- 4) računovodstvene isprave i dokumentaciju ne dostavi na knjiženje u propisanom roku i ako poslovnu promenu ne proknjiži u poslovnim knjigama u propisanom roku (član 11);

- 5) opštim aktom ne odredi lice kome se poverava vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja (član 16. stav 2);
- 6) vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja poveri suprotno odredbama člana 17. stav 1. ovog zakona;
- 7) ne izvrši popis imovine i obaveza u propisanom roku (član 18. st. 2. i 3. i član 19);
- 8) kao poverilac ne dostavi svom dužniku stanje neplaćenih računa i ako ne obelodani u Napomenama uz finansijske izveštaje neusaglašena potraživanja i obaveze (član 20. st. 2. i 4);
- 9) ne odgovori na zahtev ovlašćenog revizora za nezavisnu potvrdu stanja potraživanja i obaveza (član 20. stav 3);
- 10) ne sastavlja i ne prikazuje finansijske izveštaje u skladu sa ovim zakonom (član 21);
- 11) ne zaključi poslovne knjige u zakonom propisanim slučajevima i rokovima, ili ako finansijske izveštaje, poslovne knjige i računovodstvene isprave ne čuva na način i u rokovima propisanim ovim zakonom (član 22. i član 23. st. 1. do 13);
- 11a) ne sastavi finansijske izveštaje u skladu sa članom 24. ovog zakona;
- 12) ne dostavi finansijske izveštaje u skladu sa članom 30. ovog zakona;
- 12a) u rokovima ne dostavi propisanu dokumentaciju iz člana 31. ovog zakona;
- 13) -brisana-
- 14) ne izvrši reviziju finansijskih izveštaja u skladu sa članom 37. st. 1, 2. i 5. ovog zakona;
- 15) onemogući ovlašćenom revizoru izabranog predužeća za reviziju da prisustvuje sednici skupštine, odnosno drugog organa, prilikom usvajanja godišnjih finansijskih izveštaja i da dobija sva potrebna obaveštenja i dokumenta koje dobijaju članovi organa upravljanja za tu sednicu (član 38. stav 12);
- 16) onemogući ovlašćenom revizoru da izvrši uvid u sva dokumenta, poslovne knjige i obračune i da od članova organa upravljanja i rukovodstva pravnog lica zahteva i dobije sva dodatna objašnjenja neophodna za obavljanje revizije (član 38. stav 13);
- 17) je obveznik revizije u smislu ovog zakona, a ne zaključi ugovor o reviziji sa preduzećem za reviziju u roku iz člana 38. stav 15. ovog zakona;
- 18) raskine ugovor o reviziji zbog razloga koji se u smislu člana 38. stav 19. ne smatra opravdanim razlogom za raskid ugovora o reviziji.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Član 68a

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup preduzeće za reviziju ako:

- 1) obavlja reviziju suprotно članu 38. ovog zakona;
- 2) se ne osigura od rizika od odgovornosti za štetu koju može prouzrokovati pogrešno izraženo revizorsko mišljenje licenciranog ovlašćenog revizora (član 40. stav 3);
- 3) obavlja reviziju suprotно članu 40. stav 5. ovog zakona;
- 4) obavlja reviziju suprotно članu 45. ovog zakona;
- 5) postupi suprotно članu 46. ovog zakona;
- 6) postupi suprotно članu 47. ovog zakona;
- 7) ako ne dostavi propisane podatke iz člana 47a ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Član 68b

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj ovlašćeni revizor ako:

- 1) postupa suprotно članu 38. stav 14. ovog zakona;
- 2) obavlja reviziju suprotно članu 45. stav 1. tač. 3) do 6) ovog zakona.

Član 69.

Novčanom kaznom od 5.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik za radnje iz člana 68. stav 1. tač. 2) do 12) ovog zakona.

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 70.

Komora će početi sa radom najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 71.

Ministar finansija imenovaće predsednika i deset članova Pripremne komisije, čiji je zadatak izrada statuta i drugih opštih akata, priprema za izbor organa, kao i obavljanje drugih poslova neophodnih za početak rada Komore.

Sredstva za rad Pripremne komisije obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

Ministarstvo obezbeđuje prostorije za rad Pripremne komisije.

Početkom rada Komore prestaje sa radom Pripremna komisija.

Član 72.

Prvi Savet Komore ima predsednika, potpredsednika i devet članova, od kojih su pet iz reda Pripremne komisije. Ostala četiri člana imenuje Skupština Komore.

Član 73.

Licima koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona stekla stručna zvanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni list SRJ", br. 46/96, 74/99, 22/01 i 71/01) i Zakonom o računovodstvu i reviziji ("Službeni list SRJ", broj 71/02 i "Službeni glasnik RS", broj 55/04), priznaju se ta zvanja.

Licima koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona stekla sertifikat ili rešenje o zvanju ovlašćeni revizor, polaganjem po programu Savezne vlade, priznaje se profesionalno zvanje ovlašćeni revizor, u skladu sa ovim zakonom.

Licima koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona stekla sertifikat ili imaju rešenje o zvanju ovlašćeni revizor bez polaganja ispita u skladu sa Zakonom o reviziji računovodstvenih izveštaja ("Službeni list SRJ", br. 30/96, 74/99, 1/00 i 71/01), priznaje se profesionalno zvanje ovlašćeni revizor u skladu sa ovim zakonom.

Lica iz st. 2. i 3. ovog člana mogu da obavljaju reviziju finansijskih izveštaja iz člana 38. stav 2. ovog zakona i bez licence za obavljanje ovih poslova, a najduže do isteka jedne godine od dana donošenja propisa iz člana 39. stav 2. ovog zakona, u kom roku su dužna da steknu licencu za obavljanje revizije finansijskih izveštaja.

Izuzetno, licima koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona stekla sertifikat ili imaju rešenje o stručnom zvanju revizor, polaganjem ispita po programu Savezne vlade ili bez polaganja ispita, kao i licima koja su stekla stručno zvanje ovlašćeni računovođa, u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni list SRJ", br. 46/96, 74/99, 22/01 i 71/02), priznaju se ta stručna zvanja. Navedena lica mogu da obavljaju reviziju finansijskih izveštaja iz člana 38. stav 4. ovog zakona najduže tri godine od dana obrazovanja komisije iz člana 6. stav 1. ovog zakona, u kom roku su dužna da polože ispit i dobiju sertifikat za profesionalno zvanje ovlašćeni revizor i licencu za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja.

Lica iz st. 2. i 3. ovog člana upisuju se u Registar iz člana 51. stav 1. tačka 5) ovog zakona.

Član 74.

Lica koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona započela polaganje ispita po programu Savezne vlade za sticanje zvanja revizor i ovlašćeni revizor, mogu da polože preostale ispite po programu po kojem su započela polaganje tog ispita, najkasnije u roku od godinu dana od dana obrazovanja komisije iz člana 6. stav 1. ovog zakona.

Član 75.

Preduzeća za reviziju koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona dobila dozvolu, odnosno licencu od Saveznog ministarstva finansija dužna su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od godinu dana od dana propisivanja uslova za sticanje licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja iz člana 39. ovog zakona.

Uz zahtev za izdavanje dozvole iz člana 42. stav 1. ovog zakona, preduzeća za reviziju dužna su da dostave i dokumentaciju iz stava 2. tog člana, kao i svu potrebnu dokumentaciju na zahtev Ministarstva.

Član 76.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o računovodstvu i reviziji ("Službeni list SRJ", broj 71/02 i "Službeni glasnik RS", broj 55/04).

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, primenjivaće se podzakonski akti doneti na osnovu zakona koji prestaje da važi u smislu stava 1. ovog člana, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 77.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

NAPOMENA: U prečišćen tekstu zakona nisu ušle odredbe sledećih članova objavljene u Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji: "Službeni glasnik RS", broj 111/2009

Član 42.

Pravna lica koja su osnovana u 2009. godini nisu obveznici revizije u 2009. godini, kao i mala pravna lica koja javnom ponudom ne izdaju hartije od vrednosti ili čijim se hartijama ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, osim ako posebnim propisom nije drukčije uređeno.

Član 43.

Odredbe člana 5. st. 2. i 3, čl. 18. do 24. i člana 44. stav 1. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2010. godine.

Član 44.

Odredbe člana 44. Zakona o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04 i 61/05) i člana 54. Zakona o platnom prometu ("Službeni list SRJ", br. 3/02 i 5/03 i "Službeni glasnik RS", br. 43/04 i 62/06), prestaju da važe 1. januara 2010. godine.

Odredbe člana 77. stav 2. tač. 13) i 14) Zakona o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04 i 61/05) prestaju da važe danom početka primene akta Vlade iz člana 24. ovog zakona.

Član 45.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, Agencija preuzima predmete, dokumentaciju, arhivu, baze podataka, sredstva za rad, potreban broj zaposlenih, kao i deo informacionog sistema i neophodnu informatičko tehnološku opremu, koje je Narodna banka Srbije koristila za obavljanje poslova prijema i obrade finansijskih izveštaja i vođenja registra podataka o bonitetu pravnih lica i preduzetnika.

Preuzimanje predmeta, dokumentacije, arhive, baza podataka, sredstava za rad, potrebnog broja zaposlenih, kao i dela informacionog sistema i neophodne informatičko tehnološke opreme Narodne banke Srbije, iz stava 1. ovog člana, izvršiće se na osnovu sporazuma između Narodne banke Srbije i Agencije.

IZMENE:

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o računovodstvu i reviziji

Zakon je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 111/2009 od 29.12.2009. godine

Član 1.

U Zakonu o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", broj 46/06), u članu 1. stav 2. posle reči: "penzijskim fondovima," dodaju se reči: "investicione fondove i društva za upravljanje investicionim fondovima,"

Član 2.

U članu 2. stav 5. briše se.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 5, reč: "matično" se briše, a reči: "pravno lice koje emituje hartije od vrednosti i druge finansijske instrumente kojima se trguje na organizovanom tržištu, kao i svi izdavaoci hartija od vrednosti i

"drugih finansijskih instrumenata" zamenjuju se rečima: "pravno lice koje javnom ponudom izdaje hartije od vrednosti ili čijim se hartijama trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti".

Dosadašnji stav 7. postaje stav 6.

Član 3.

U članu 3. stav 2. reči: "MRS, MSFI I MSR" zamenjuju se rečima: "prevoda osnovnih tekstova MRS, odnosno MSFI", a posle reči: "ovog člana" dodaju se zapeta i reči: "kao i tumačenja".

Dodaju se st. 3. i 4, koji glase:

"Rešenje o utvrđivanju prevoda MSR iz stava 1. ovog člana donosi ministar finansija i to rešenje objavljuje u 'Službenom glasniku Republike Srbije'.

Osnovne tekstove MRS, odnosno MSFI iz stava 2. ovog člana čine MRS, odnosno MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja."

Član 4.

U članu 4. stav 6. posle reči: "ovog člana" dodaju se zapeta i reči: "kao i za sticanje licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja,".

Član 5.

U članu 7. stav 4. menja se i glasi:

"Ako pravno lice ima različite pokazatelje po kriterijumima navedenim u stavu 2. ovog člana, tako da ne ispunjava najmanje dva od navedenih kriterijuma za razvrstavanje iz stava 3. ovog člana, to pravno lice razvrstava se kao srednje pravno lice."

U stavu 8. reči: "Narodnoj banci Srbije" zamenjuju se rečima: "Agenciji za privredne registre (u daljem tekstu: Agencija)".

U stavu 9. reči: "Narodne banke Srbije" na oba mesta zamenjuju se rečima: "Agencije".

U stavu 10. posle reči: "penzijskim fondovima," dodaju se reči: "investicioni fondovi i društva za upravljanje investicionim fondovima,".

Član 6.

U članu 9. stav 4. menja se i glasi:

"Računovodstvenom ispravom smatra se i isprava dostavljena elektronskim putem, uključujući i elektronsku razmenu podataka između računara, u skladu sa zakonom."

Stav 5. menja se i glasi:

"Elektronski dokument - računovodstvena isprava dostavljena elektronskim putem mora da bude potpisana elektronskim potpisom i potvrđena elektronskom porukom između pošiljaoca i primaoca, u skladu sa zakonom."

Stav 7. menja se i glasi:

"Za tačnost prenesenih poruka odgovoran je davalac usluga prenosa podataka, odnosno posrednik u obavljanju odgovarajuće transakcije tokom elektronske razmene podataka između računara."

Član 7.

U članu 10. stav 3. menja se i glasi:

"Računovodstvene isprave sastavljene u elektronskom obliku na računaru moraju da imaju elektronski potpis osobe koja je ispravu sastavila ili drugi autorizovani elektronski potpis."

Član 8.

U članu 14. stav 4. briše se.

Član 9.

U članu 15. stav 2. tačka 1) reči: "berze i brokersko-dilerska društva," brišu se.

U tački 2) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 3), koja glasi:

"3) Komisija za hartije od vrednosti - za investicione fondove i društva za upravljanje investicionim fondovima, kao i za berze i brokersko-dilerska društva."

Član 10.

U članu 17. stav 2. posle reči: "dobrovoljnim penzijskim fondovima" dodaje se zapeta i reči: "investicione fondove, društva za upravljanje investicionim fondovima".

Član 11.

U članu 19. stav 1. reči: "promene pravne forme," brišu se.

Član 12.

U članu 24. stav 1. posle reči: "decembra tekuće godine" dodaju se reči: "(u daljem tekstu: redovni godišnji finansijski izveštaji)".

Stav 2. menja se i glasi:

"Izuzetno od stava 1. ovog člana, zavisno pravno lice čije matično pravno lice sa sedištem u inostranstvu ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine, kao i ogrank iz člana 1. stav 5. ovog zakona, mogu uz saglasnost ministra finansija, odnosno guvernera Narodne banke Srbije za pravna lica (osim banaka) iz člana 26. stav 2. ovog zakona, odnosno Komisije za hartije od vrednosti za pravna lica iz člana 26. stav 3. ovog zakona, da sastavljaju i prikazuju redovne godišnje finansijske izveštaje sa stanjem na poslednji dan poslovne godine koja je različita od kalendarske." U stavu 3. reči: "ili prodaja,", zapeta ispred reči: "odnosno na dan utvrđen u ugovoru o prodaji", kao i reči: "odnosno na dan utvrđen u ugovoru o prodaji", brišu se.

Dodaje se stav 6, koji glasi:

"Finansijski izveštaji iz st. 3. i 5. ovog člana smatraju se vanrednim finansijskim izveštajima u smislu ovog zakona."

Član 13.

U članu 25. stav 1. reč: "su" zamenjuje se rečju: "obuhvataju".

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

"Izuzetno od stava 1. ovog člana, finansijski izveštaji malih pravnih lica koja nisu obavezna da primenjuju MRS/MSFI, odnosno koja javnom ponudom ne izdaju hartije od vrednosti ili čijim se hartijama ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, kao i finansijski izveštaji preduzetnika obuhvataju: Bilans stanja, Bilans uspeha i Statistički aneks."

Dosadašnji st. 2. do 5. postaju st. 3. do 6.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 7, reč: "prikazivanje" zamenjuje se rečju: "sastavljanje", reč: "usvojene" zamenjuje se rečju: "primenjene", a reči: "stav 7." zamenjuju se rečima: "stav 6.".

Dosadašnji stav 7. postaje stav 8.

Član 14.

U članu 26. stav 1. menja se i glasi:

"Ministar finansija propisuje sadržinu i formu obrazaca finansijskih izveštaja za potrebe jedinstvenog informisanja i statističke obrade za privredna društva, zadruge, preduzetnike i druga pravna lica."

Dodaje se stav 3, koji glasi:

"Komisija za hartije od vrednosti propisuje sadržaj i formu obrazaca finansijskih izveštaja za investicione fondove, društva za upravljanje investicionim fondovima i berze i brokersko-dilerska društva."

Član 15.

U članu 27. stav 3. reči: "imovine, odnosno" zamenjuju se rečima: "imovine i".

Član 16.

U članu 28. stav 4. menja se i glasi:

"Finansijski izveštaji treba da budu potpisani elektronskim potpisom, u slučaju da su sastavljeni i dostavljeni u elektronskom obliku, u skladu sa zakonom."

Član 17.

Naziv poglavlja "IX, DOSTAVLjANjE, OBELODANjIVANjE I OBRADA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA" menja se i glasi:

"IX. DOSTAVLjANjE, REGISTRACIJA, OBRADA I OBELODANjIVANjE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PODATAKA O BONITETU PRAVNIH LICA I PREDUZETNIKA".

Član 18.

Član 30. menja se i glasi:

"Pravna lica, odnosno preduzetnici dužni su da redovne godišnje finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostave Agenciji, najkasnije do kraja februara naredne godine, osim ako posebnim propisom nije drukčije uređeno.

Pravna lica iz člana 24. stav 2. ovog zakona, redovne godišnje finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostavljaju Agenciji u roku od 60 dana od dana kada su ti izveštaji sastavljeni.

Pravna lica koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje (matična pravna lica) dužna su da konsolidovane finansijske izveštaje za izveštajnu godinu dostave Agenciji najkasnije do 30. aprila naredne godine.

Pravna lica, odnosno preduzetnici koji sastavljaju vanredne finansijske izveštaje u skladu sa članom 24. ovog zakona dužni su da ih dostave Agenciji u roku od 60 dana od dana kada su ti izveštaji sastavljeni."

Član 19.

Član 31. menja se i glasi:

"Obveznici revizije iz člana 37. ovog zakona dužni su da uz redovne godišnje finansijske izveštaje, odnosno konsolidovane finansijske izveštaje iz člana 30. st. 1. i 3. ovog zakona, dostave Agenciji najkasnije do 30. septembra:

1) odluku o usvajanju redovnih godišnjih finansijskih izveštaja, odnosno konsolidovanih finansijskih izveštaja;
2) izveštaj revizora o obavljenoj reviziji redovnih godišnjih, odnosno konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim standardima revizije;

3) odluku o raspodeli dobiti, odnosno pokriću gubitka po redovnom godišnjem finansijskom izveštaju, ako je odlučeno da se dobit raspoređuje, odnosno da se vrši pokriće gubitka;

4) korigovane redovne godišnje finansijske izveštaje, odnosno korigovane konsolidovane finansijske izveštaje, usvojene od strane nadležnog organa, ako sadrže korekcije u odnosu na dostavljene finansijske izveštaje iz člana 30. st. 1. i 3. ovog zakona;

5) godišnji izveštaj o poslovanju, za pravna lica za koja je to posebnim propisima uređeno.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravna lica iz člana 24. stav 2. ovog zakona uz redovne godišnje finansijske izveštaje, dostavljaju dokumentaciju iz stava 1. ovog člana najkasnije u roku od 90 dana od dana dostavljanja redovnog godišnjeg finansijskog izveštaja iz člana 30. stav 2. ovog zakona."

Član 20.

Član 32. menja se i glasi:

"Primljene finansijske izveštaje Agencija registruje u Registru finansijskih izveštaja i podataka o bonitetu pravnih lica i preduzetnika (u daljem tekstu: Registrar finansijskih izveštaja).

Registrar finansijskih izveštaja vodi Agencija preko Registratora imenovanog u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata.

Registrar finansijskih izveštaja je centralna, javna, jedinstvena elektronska baza podataka iz finansijskih izveštaja iz čl. 30. i 31. ovog zakona, kao i podataka o bonitetu pravnih lica i preduzetnika, na osnovu kojih se sagledavaju rezultati poslovanja i finansijski položaj pravnih lica i preduzetnika, kao i privredna kretanja u Republici Srbiji.

Agencija je dužna da finansijske izveštaje iz stava 1. ovog člana čuva deset godina."

Član 21.

Član 33. menja se i glasi:

"Primljene finansijske izveštaje Agencija obrađuje i objavljuje podatke iz tih izveštaja, na osnovu kojih se sagledavaju rezultati poslovanja i finansijski položaj pravnih lica i preduzetnika.

Agencija je za potrebe vođenja Registra finansijskih izveštaja ovlašćena da pribavlja i koristi podatke od nadležnih državnih organa i institucija.

Na osnovu podataka iz stava 2. ovog člana, podataka iz drugih registara i evidencija koje vodi Agencija, kao i podataka koje joj dostavljaju drugi nadležni organi i zainteresovani korisnici usluga, Agencija u okviru Registra finansijskih izveštaja vodi bazu podataka o bonitetu, daje mišljenja o bonitetu pravnih lica i preduzetnika i pruža druge usluge u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Registrar finansijskih izveštaja ustupa finansijske izveštaje pravnih lica i preduzetnika nadležnim registrima Agencije u kojima se registruju njihovi statusni podaci.

Agencija obezbeđuje, u skladu sa zakonom i drugim propisima, elektronsku povezanost Registra finansijskih izveštaja sa drugim registrima ili bazama podataka, koji se vode u Republici Srbiji i izvan Republike Srbije, kao i sa drugim korisnicima, kroz telekomunikacionu mrežu ili putem kompjuterskih medija."

Član 22.

Član 34. menja se i glasi:

"Agencija je dužna da na internet stranici Registra finansijskih izveštaja objavi registrovane redovne godišnje finansijske izveštaje i konsolidovane finansijske izveštaje obveznika revizije iz člana 37. ovog zakona, najkasnije do 30. juna, odnosno dokumentaciju iz člana 31. ovog zakona najkasnije do 31. oktobra, osim ako posebnim propisom nije drukčije uređeno.

Izuzetno, Agencija je dužna da redovne godišnje finansijske izveštaje obveznika revizije, koji se sastavljaju u skladu sa članom 24. stav 2. ovog zakona, odnosno dokumentaciju iz člana 31. ovog zakona, objavi na internet stranici u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Agencija je dužna da bez naknade omogući korisnicima uvid u finansijske izveštaje iz st. 1. i 2. ovog člana na internet stranici Registra finansijskih izveštaja za poslednje tri izveštajne godine."

Član 23.

Član 35. menja se i glasi:

"Bliže uslove postupka prijema, kontrole, registracije, obrade i objavljivanja finansijskih izveštaja, način vođenja i sadržinu Registra finansijskih izveštaja, kao i davanje podataka iz tih izveštaja, propisuje ministar finansija na predlog Agencije.

Bliže uslove i način pribavljanja podataka koje Agenciji dostavljaju drugi nadležni organi i davanja podataka i mišljenja o bonitetu pravnih lica i preduzetnika, kao i druge usluge koje Agencija pruža u postupku vođenja Registra finansijskih izveštaja propisuje ministar finansija na predlog Agencije."

Član 24.

Član 36. menja se i glasi:

"Naknade za registraciju finansijskih izveštaja, davanje podataka iz Registra finansijskih izveštaja, kao i naknade za druge usluge koje Agencija pruža u postupku vođenja Registra finansijskih izveštaja na predlog Upravnog odbora Agencije utvrđuje Vlada Republike Srbije."

Član 25.

U članu 37. stav 1. menja se i glasi:

"Revizija redovnih godišnjih finansijskih izveštaja obavezna je za velika i srednja pravna lica, kao i za mala pravna lica koja javnom ponudom izdaju hartije od vrednosti ili čijim se hartijama trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti."

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3, koji glase:

"Revizija konsolidovanih finansijskih izveštaja obavezna je za matična pravna lica koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa članom 27. ovog zakona.

Novoosnovana pravna lica nisu obveznici revizije u godini u kojoj su osnovana, osim ako posebnim propisom nije drukčije uređeno."

Dosadašnji stav 2. postaje stav 4.

Dosadašnji st. 3. i 4. brišu se.

Član 26.

U članu 38. stav 1. menja se i glasi:

"Revizija redovnih godišnjih finansijskih izveštaja i konsolidovanih finansijskih izveštaja obavlja se u skladu sa ovim zakonom, drugim zakonima koji uređuju reviziju finansijskih izveštaja kod pojedinih pravnih lica, Međunarodnim standardima revizije (MSR) i Kodeksom etike za profesionalne računovođe."

Stav 4. menja se i glasi:

"Licencirani ovlašćeni revizori mogu pojedine poslove u postupku revizije da povere i drugim licima koja su zaposlena u preduzeću za reviziju, a koja nemaju profesionalno zvanje u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da je njihov rad planiran i nadziran od strane licenciranog ovlašćenog revizora."

U stavu 7. reči: "stav 1." brišu se.

Stav 14. menja se i glasi:

"Zaposleni u preduzeću za reviziju dužni su da dobijene podatke i informacije koriste isključivo za potrebe revizije i ne mogu ih saopštavati trećim licima, osim u slučajevima sumnje na kriminalne radnje, u drugim slučajevima predviđenim zakonom kojim se uređuje sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i drugim zakonima i u skladu sa MSR i Kodeksom etike za profesionalne računovođe."

U stavu 15. posle reči: "odnosno poslovne godine" dodaju se zapeta i reči: "a izuzetno novi ugovor se može zaključiti i posle isteka ovog roka ukoliko je ranije zaključeni ugovor raskinut u smislu stava 19. ovog člana, kao i člana 46. stav 2. ovog zakona".

Stav 16. menja se i glasi:

"Preduzeće za reviziju dužno je da obezbedi u pisanoj formi svake godine potvrdu o nezavisnosti u skladu sa čl. 40. i 45. ovog zakona kojom potvrđuje svoju nezavisnost, nezavisnost licenciranih i ovlašćenih revizora, kao i lica iz stava 4. ovog člana, od obveznika revizije."

Dodaju se st. 17, 18. i 19, koji glase:

"Preduzeće za reviziju dužno je da izveštava organ upravljanja pravnog lica u kojem vrši reviziju finansijskih izveštaja, odnosno drugi nadležan organ (odbor za reviziju) o značajnim pitanjima koja se javljaju u toku revizije, a posebno o značajnim nedostacima u funkcionisanju sistema internih kontrola u procesu finansijskog izveštavanja i da svoje zaključke i nalaze uvrsti u obavezni sadržaj pisma rukovodstvu.

Preduzeće za reviziju ne može ugovorene poslove revizije ustupati drugim preduzećima za reviziju.

Ugovor o reviziji se može raskinuti kada za to postoje opravdani razlozi. Neslaganje mišljenja o računovodstvenom tretmanu ili revizorskim postupcima ne smatraju se opravdanim razlogom za raskid ugovora."

Član 27.

U članu 41. dodaje se stav 2, koji glasi:

"Pravno lice koje nema dozvolu za obavljanje poslova revizije u skladu sa ovim zakonom, ne može koristiti u pravnom prometu naziv 'revizija'."

Član 28.

Član 44. menja se i glasi:

"Preduzeće za reviziju u roku od 30 dana od dana dobijanja dozvole za obavljanje poslova revizije podnosi zahtev za članstvo u Komori.

Preduzeće za reviziju u roku od 30 dana od dana upisa u evidenciju članova Komore podnosi zahtev za upis u Registar preduzeća za reviziju (u daljem tekstu: Registar).

Registar vodi Ministarstvo finansija, a podaci iz Registra dostupni su na internet prezentaciji Ministarstva finansija.

Registar preduzeća za reviziju sadrži:

- 1) poslovno ime, adresu, matični broj, PIB i pravnu formu;
- 2) kontakt podatke i internet adresu;
- 3) adresu svake kancelarije ili povezanog lica u zemlji i u inostranstvu;
- 4) ime i registarski broj svih licenciranih ovlašćenih revizora koji su zaposleni u preduzeću za reviziju;
- 5) podatke o osnivačima;
- 6) podatke o direktoru, odnosno o članovima upravnog odbora;
- 7) podatke o članstvu u mreži;
- 8) mere nadzora.

Bliže uslove i način vođenja registra preduzeća za reviziju uređuje ministar finansija."

Član 29.

U članu 45. stav 1. tačka 5) reči: "a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena," brišu se, tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 6), koja glasi:

"6) preduzeće za reviziju i licencirani ovlašćeni revizor ako ima posredno vlasništvo kod pravnog lica kod koga se obavlja revizija."

Član 30.

Posle člana 47. dodaje se član 47a, koji glasi:

"Član 47a

Preduzeće za reviziju je dužno da obaveštava Ministarstvo o promenama svih činjenica i okolnosti na osnovu kojih je upisano u Registar u roku od osam dana od dana nastanka promena, kao i da najmanje jednom godišnje do kraja marta tekuće godine dostavi podatke o:

- 1) imaočima akcija i udela u preduzeću za reviziju, kao i o sticanju i promeni vlasnika akcija, odnosno udela;
- 2) ulaganjima na osnovu kojih je revizorsko društvo direktno ili indirektno steklo učešće u drugom pravnom licu;
- 3) promenama statuta ili ugovora o osnivanju;
- 4) osnovici za utvrđivanje premije osiguranja;
- 5) zaposlenima;
- 6) spisku svih ugovora o reviziji finansijskih izveštaja, po vrstama revizije, koje je preduzeće za reviziju zaključilo sa obveznicima revizije u proteklom obračunskom periodu, kao i spisku svih ugovora o reviziji finansijskih izveštaja koji su raskinuti uz odgovarajuće obrazloženje, nezavisno od toga koja je strana raskinula ugovor;
- 7) broju izveštaja o reviziji koje je potpisao svaki licencirani ovlašćeni revizor.

U godišnji izveštaj iz stava 1. tač. 1) do 7) ovog člana uključuju se svi podaci u periodu od 31. decembra prethodne do 31. decembra tekuće godine.

Na zahtev Ministarstva, preduzeća za reviziju su dužna da dostave i podatke o broju planiranih i ostvarenih sati za svakog člana revizorskog tima i za svaku pojedinačnu reviziju finansijskih izveštaja.

Način izveštavanja, kao i sadržaj izveštaja iz stava 1. ovog člana bliže uređuje ministar finansija."

Član 31.

U članu 48. stav 1. tačka 1) menja se i glasi:

"1) osnivač donese odluku o prestanku obavljanja delatnosti revizije finansijskih izveštaja, kao i u slučajevima prestanka privrednog društva u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;".

U tački 4) tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje tačka 5), koja glasi:

"5) preduzeće za reviziju prestane da ispunjava jedan od uslova iz člana 40. stav 2. ovog zakona, odnosno obavlja reviziju suprotno odredbama ovog zakona, a po tom osnovu ne otkloni nepravilnosti, odnosno ne sprovede dodatne mere u određenom roku koje utvrdi nadležni organ."

Član 32.

U članu 49. posle reči: "subjekata" dodaju se reči: "i Komori radi brisanja iz članstva".

Član 33.

U članu 51. stav 1. posle tačke 8) dodaje se tačka 8a), koja glasi:

"8a) vrši proveru kvaliteta obavljenih revizija u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe i u skladu sa Metodologijom koju utvrdi Komora;".

Član 34.

U članu 55. stav 7. posle tačke 3) dodaje se nova tačka 3a), koja glasi:

"3a) izuzetno od tačke 3) ovog stava, može da imenuje najviše jednu trećinu članova komisije za sprovođenje ispita iz člana 6. stav 1. ovog zakona;".

Član 35.

U članu 62. stav 1. menja se i glasi:

"Vlada na predlog ministra finansija imenuje predsednika i šest članova Komisije iz redova stručnih lica koja poseduju znanja i praksi iz oblasti finansija, računovodstva i revizije, od kojih dva člana imenuje na predlog Komisije za hartije od vrednosti i Narodne banke Srbije."

Član 36.

Član 63. menja se i glasi:

"Nadzor nad radom preduzeća za reviziju vrši Ministarstvo preko ovlašćenih lica.

Nadzor nad radom preduzeća za reviziju obavlja se u prostorijama Ministarstva i u prostorijama preduzeća za reviziju.

Nadzor nad radom preduzeća za reviziju obuhvata:

1) kontrolu da li preduzeća za reviziju ispunjavaju uslov za izdavanje dozvole za obavljanje revizije finansijskih izveštaja i upis u Registrar;

2) kontrolu da li licencirani ovlašćeni revizori ispunjavaju uslove za upis u odgovarajuće registre Komore;

3) kontrolu nezavisnosti preduzeća za reviziju i licenciranog ovlašćenog revizora od naručioca revizije;

4) praćenje, prikupljanje i proveru izveštaja koja su preduzeća za reviziju dužna da dostavljaju Ministarstvu;

5) kontrolu da li preduzeća za reviziju imaju ustanovljene i primenjene interne procedure za obezbeđenje sistema kvaliteta;

6) da li postoje razlozi za oduzimanje dozvole za obavljanje poslova revizije preduzeću za reviziju;

7) uvid u opšte i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za vršenje nadzora;

8) izricanje mera nadzora u skladu sa ovim zakonom.

Nadzor iz stava 1. ovog člana može se vršiti i na obrazložen zahtev Komore.

Preduzeća za reviziju, kao i Komora dužni su da dostave svu dokumentaciju neophodnu za vršenje nadzora iz stava 1. ovog člana, u roku koji odredi Ministarstvo.

Preduzeće za reviziju dužno je da omogući ovlašćenom licu Ministarstva pristup u službene prostorije i potrebne uslove za vršenje nadzora, da mu pruži sva tražena obaveštenja i stavi na uvid isprave i podatke o poslovanju preduzeća."

Član 37.

Posle člana 63. dodaju se čl. 63a, 63b i 63v, koji glase:

"Član 63a

Ovlašćeno lice Ministarstva u postupku nadzora može preduzeću za reviziju da odredi sledeće mere:

1) da se utvrđena nepravilnost, odnosno nezakonitost otkloni;

2) dodatne mere;

3) da mu oduzme dozvolu za obavljanje poslova revizije.

Član 63b

Ovlašćeno lice Ministarstva rešenjem nalaže otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti ako utvrdi da:

1) preduzeće za reviziju postupa suprotno članu 45. ovog zakona;

2) preduzeće za reviziju obavlja delatnost suprotno članu 40. stav 5. ovog zakona;

3) preduzeće za reviziju postupa suprotno članu 47a ovog zakona;

4) preduzeće za reviziju ne ispunjava bilo koji od uslova za izdavanje dozvole za obavljanje poslova revizije;

5) preduzeće za reviziju ne obavlja reviziju u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ovlašćeno lice Ministarstva utvrđuje rok za otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti.

Član 63v

Ovlašćeno lice Ministarstva može rešenjem da odredi dodatnu meru ako utvrdi da:

1) preduzeće za reviziju ne postupa u skladu sa nalogom za otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti;

2) je protiv licenciranog ovlašćenog revizora koji u preduzeću za reviziju obavlja poslove revizije započet postupak za oduzimanje licence;

3) preduzeće za reviziju u poslednje dve godine preko četiri puta prekrši dužnost pravovremenog i pravilnog podnošenja izveštaja, odnosno obaveštanja, ili na drugi način ometa obavljanje nadzora nad njegovim poslovanjem.

Dodatnom merom nalaže se preduzeću za reviziju da sproveđe mere:

1) poboljšanja internih procedura kojima se obezbeđuje kvalitet obavljanja revizije;

2) promenu interne organizacije preduzeća za reviziju;

3) druge mere potrebne za otklanjenje utvrđenih nepravilnosti."

Član 38.

Član 65. briše se.

Član 39.

Član 66. menja se i glasi:

"Protiv rešenja iz člana 63b stav 1. i člana 63v stav 1. može se izjaviti žalba ministru finansija u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba na rešenje iz člana 63b stav 1. i člana 63v stav 1. ne odlaže izvršenje.

Ministar finansija dužan je da u roku od 30 dana od dana prijema žalbe rešenjem odluči o žalbi.
Protiv konačnog rešenja iz člana 63b stav 1. i člana 63v stav 1. i rešenja iz stava 3. ovog člana ne može se pokrenuti upravni spor."

Član 40.

U članu 68. posle tačke 11) dodaje se tačka 11a), koja glasi:

"11a) ne sastavi finansijske izveštaje u skladu sa članom 24. ovog zakona;".

U tački 12) broj: "31" zamenjuje se brojem: "30".

Posle tačke 12) dodaje se tačka 12a), koja glasi:

"12a) u rokovima ne dostavi propisanu dokumentaciju iz člana 31. ovog zakona;".

Tačka 13) briše se.

U tački 14) reči: "st. 1. i 5." zamenjuju se rečima: "st. 1, 2. i 5."

Tačka 15) menja se i glasi:

"15) onemogući ovlašćenom revizoru izabranog preduzeća za reviziju da prisustvuje sednici skupštine, odnosno drugog organa, prilikom usvajanja godišnjih finansijskih izveštaja i da dobija sva potrebna obaveštenja i dokumenta koje dobijaju članovi organa upravljanja za tu sednicu (član 38. stav 12);".

Posle tačke 15) dodaju se tač. 16), 17) i 18), koje glase:

"16) onemogući ovlašćenom revizoru da izvrši uvid u sva dokumenta, poslovne knjige i obračune i da od članova organa upravljanja i rukovodstva pravnog lica zahteva i dobije sva dodatna objašnjenja neophodna za obavljanje revizije (član 38. stav 13);

17) je obveznik revizije u smislu ovog zakona, a ne zaključi ugovor o reviziji sa preduzećem za reviziju u roku iz člana 38. stav 15. ovog zakona;

18) raskine ugovor o reviziji zbog razloga koji se u smislu člana 38. stav 19. ne smatra opravdanim razlogom za raskid ugovora o reviziji."

Član 41.

Posle člana 68. dodaju se čl. 68a i 68b, koji glase:

"Član 68a

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup preduzeće za reviziju ako:

1) obavlja reviziju suprotno članu 38. ovog zakona;

2) se ne osigura od rizika od odgovornosti za štetu koju može prouzrokovati pogrešno izraženo revizorsko mišljenje licenciranog ovlašćenog revizora (član 40. stav 3);

3) obavlja reviziju suprotno članu 40. stav 5. ovog zakona;

4) obavlja reviziju suprotno članu 45. ovog zakona;

5) postupi suprotno članu 46. ovog zakona;

6) postupi suprotno članu 47. ovog zakona;

7) ako ne dostavi propisane podatke iz člana 47a ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Član 68b

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj ovlašćeni revizor ako:

1) postupa suprotno članu 38. stav 14. ovog zakona;

2) obavlja reviziju suprotno članu 45. stav 1. tač. 3) do 6) ovog zakona."

Član 42.

Pravna lica koja su osnovana u 2009. godini nisu obveznici revizije u 2009. godini, kao i mala pravna lica koja javnom ponudom ne izdaju hartije od vrednosti ili čijim se hartijama ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrednosti, osim ako posebnim propisom nije drukčije uređeno.

Član 43.

Odredbe člana 5. st. 2. i 3, čl. 18. do 24. i člana 44. stav 1. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2010. godine.

Član 44.

Odredbe člana 44. Zakona o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04 i 61/05) i člana 54. Zakona o platnom prometu ("Službeni list SRJ", br. 3/02 i 5/03 i "Službeni glasnik RS", br. 43/04 i 62/06), prestaju da važe 1. januara 2010. godine.

Odredbe člana 77. stav 2. tač. 13) i 14) Zakona o registraciji privrednih subjekata ("Službeni glasnik RS", br. 55/04 i 61/05) prestaju da važe danom početka primene akta Vlade iz člana 24. ovog zakona.

Član 45.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, Agencija preuzima predmete, dokumentaciju, arhivu, baze podataka, sredstva za rad, potreban broj zaposlenih, kao i deo informacionog sistema i neophodnu informatičko tehnološku opremu, koje je Narodna banka Srbije koristila za obavljanje poslova prijema i obrade finansijskih izveštaja i vođenja registra podataka o bonitetu pravnih lica i preduzetnika.

Preuzimanje predmeta, dokumentacije, arhive, baza podataka, sredstava za rad, potrebnog broja zaposlenih, kao i dela informacionog sistema i neophodne informatičko tehnološke opreme Narodne banke Srbije, iz stava 1. ovog člana, izvršiće se na osnovu sporazuma između Narodne banke Srbije i Agencije.

Član 46.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".